

Business Traveller Poland

MAJ-CZERWIEC 2024 NR 5-6 /2024 (129) 9,60 ZŁ (w tym 8% VAT)

SESZELE

*Jedynie
takie wyspy!*

UZBEKISTAN

*Błękitne kopuły
Samarkandy*

PODRÓŻ SŁUŻBOWA

*Jak zminimalizować
ryzyko*

PLUS

*Wiadomości z linii
lotniczych, hoteli, restauracji*

MOZAIKA ZMIAN

*Maroko otwarte
na świat*

royal holidays®
royal-holidays.pl

PERŁKI WŚRÓD LUKSUSOWYCH WAKACJI

WWW.ROYAL-HOLIDAYS.PL

- NAJLEPSZE REJSY
- POCIĄGI JAK ORIENT EKSPRESS
- WYBRANE I SPRAWDZONE KURORTY
- LUKSUSOWE EKSPEDYCJE SZYTE NA MIARĘ

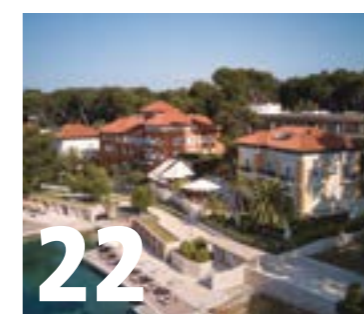
SPIS TREŚCI

Business Traveller Poland

MAJ-CZERWIEC 2024

KIERUNKI

- 16** JEDYNE TAKIE WYSPY!
Miraż białych plaż, granitowe głazy, bezkres błękitnego nieba.
- 22** ŁOŚNINJ HOTELS & VILLAS
Niezwykły pięciogwiazdkowy kurort w Chorwacji.
- 48** NOWE OTWARCIE MACAU
Ulubiona światowa destynacja turystyczno-biznesowa.
- 62** LATO ZACZYNA SIĘ W SPLICIE
Split - miasto o niezwyklej urodzie.
- 64** 4 GODZINY W...
SAMARKANDZIE
Owiane tajemnicą, niezwykle miasto Jedwabnego Szlaku.

TEMAT Z OKŁADKI

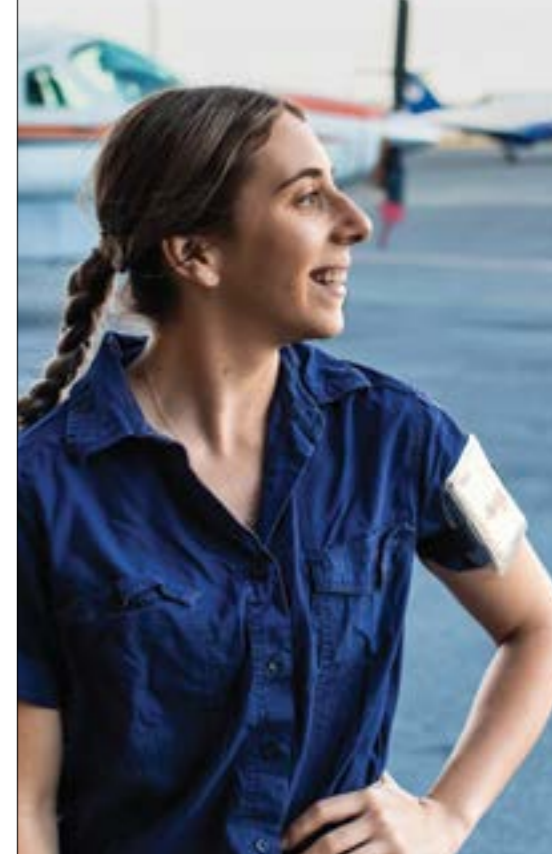
10
MECZETY, MEDINY I BIZNES
Dlaczego warto w tym roku wybrać się do Casablanki.

- 4** OD REDAKCJI
- 6** NA TOPIE
Wiadomości z linii lotniczych, hoteli, restauracji.
- 26** HOTELE MERCURE W GDAŃSKU
- 28** ODKRYJ ZALETY PRAWDZIWEGO SPA
- 30** POZNAŃ JAK NOWY
- 32** WALDORF ASTORIA SEYCHELLES PLATTE ISLAND
- 34** HOTEL THE RESERVE MADERA
- 37** RYZYKO W PODRÓŻY
- 44** 20 LAT NA NIEBIE
Wywiad z Józsefem Váradi.
- 46** DOMY NA WODZIE
Wywiad z Witoldem Witkowskim.
- TRIED AND TESTED
- 54** Raffles London at The OWO
- 56** The Peninsula London
- 58** Najlepsze kosmetyki na lato.
- 61** PODRÓŻ ZE SMAKIEM
Posiłki na pokładach Polskich Linii Lotniczych LOT.
- 66** Z SZERSZEJ PERSPEKTYWY

40 PRZESTWORZA DLA WSZYSTKICH
Kobiety zmieniają oblicze lotnictwa!

Business Traveller Central Europe
ul. Tamka 16, lok. 4, 00-349 Warszawa
tel.: +48 22 455 38 14, faks: +48 22 455 38 13
www.businesstraveller.pl

Redaktor naczelna Marzena Mróz
m.mroz@businesstraveller.pl
Dyrektor artystyczna Barbara Scharf
b.scharf@businesstraveller.pl
Skład/tłumaczenie Barbara Scharf
lacrima.barbarascharf@gmail.com
Wydawnictwo
Business Traveller ul. Przelęczny 172
Central Europe 04-965 Warszawa
tel.: +48 22 455 38 14
faks: +48 22 455 38 13
Robert Grzybowski
Wydawca robertg@businesstraveller.pl
Szef serwisu Filip Gawryś
www.businesstraveller.pl f.gawrys@businesstraveller.pl
biuro@businesstraveller.pl
Reklama, sponsoring Piotr Grzybowski
Dystrybucja, prenumerata p.grzybowski@businesstraveller.pl

Druk LOTOS Poligrafia sp. z o.o.
04-987 Warszawa
ul. Wał Miedzieszyński 98
tel.: 22 872 22 66
www.lotos-poligrafia.pl

Business Traveller Julian Gregory
Managing Director London Office
10 John Street
London
WC1N 2EB
Tel: +44 (0)207 821 2700
www.businesstraveller.com

In the US "Business Traveller" is published at 303 Fifth Avenue, 1308, NY 10016, tel.: 1 212 725 3500.
In Germany "Business Traveller" is published at Schulstrasse 34, 80634 Munich, tel.: 89 167 9971, fax: 89 167 9937.
In Denmark "Business Traveller" is published at Rymarksvej 46, 2900 Hellerup, tel.: 45 3311 4413, fax: 45 3311 4414.
In Hungary "Business Traveller" is published at 1074 Budapest, Munkas utca 9, tel.: 36 1266 5853.
In Hong Kong "Business Traveller Asia-Pacific and China" are published at Suite 405 4/F Chinachem Exchange Square, 1 Hoi Wan Street, Quarry Bay, tel.: 852 2594 9300, fax: 852 2519 6846.
In the Middle East "Business Traveller Middle East" is published jointly by Motivate Publishing, PO Box 2331, Dubai UAE, tel.: 9714 282 4060, and Perry Publications. In Africa "Business Traveller Africa" is published by Future Publishing (Pty) Ltd, PO Box 3355, Rivonia 2128, South Africa, tel.: 27 11 803 2040.
© 2009 Perry Publications Ltd – a subsidiary of Panacea Publishing International Ltd, United Kingdom

SPOTKAJMY SIĘ W CASABLANCE

A może by tak wybrać się w czerwcu do Casablanki, głównego ośrodka gospodarczego Maroka i miasta, które chyba każdemu z nas kojarzy się z kultowym filmem z Humphreym Bogartem i Ingrid Bergman w rolach głównych. Ten hollywoodzki klasyk z 1942 roku prócz głównego romantycznego wątku jest zarazem wspaniałym świadectwem ery „starego świata” wypełnionej przepychem i spowitej aurą tajemniczości. Niestety, w Maroku nie nakręcono ani jednej sceny „Casablanki”. Całość, z wyjątkiem paru ujęć z lotniska Van Nuys i Paryża, sfilmowano w studiach Warner Bros w Kalifornii. Bar Rick's Cafe istnieje, ale otwarto go w Casablance dopiero w 2004 roku, w hołdzie byłej amerykańskiej dyplomatce Kathy Kriger.

Wciąż jednak można wyczuć tu magię, zwłaszcza o świcie, gdy miasto budzi się pod zasłoną mgły o słodko-gorzki zapachu oceanu, a w tle do naszych uszu dochodzi śpiew muezzinów nawołujących mieszkańców do modlitwy. Kiedy jednak pierwsze promienie słoneczne przebijają się przez tę cienką zasłonę, tętniąca życiem metropolia ożywa, a cały bajeczny czar jak gdyby przyska.

Zapraszam do Maroka, które prężnie rozwija zarówno biznes, jak i turystykę. Niech nasze Cover Story będzie inspiracją do zaplanowania tej wyprawy.

Życzę udanej lektury i wspaniałej podróży!

Marzena Mróz

MARZENA MRÓZ
REDAKTOR NACZELNA

businesstraveller.pl

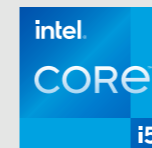
Rozwiń swój biznes z HP Smart Buy

Wybierz mądrze, wybierz HP Smart Buy i zabezpiecz dostęp do wybranych laptopów HP z procesorami Intel®.

Technologia rozwija się w zawrotnym tempie, odpowiedzią HP na pojawiające się wyzwania jest HP Smart Buy. Program, który zmienia sposób, w jaki Partnerzy HP zarządzają zapasami i relacjami z klientami. Dzięki HP Smart Buy dystrybutorzy zachowują konkurencyjność oraz zapewniają sobie ciągły dostęp do najpopularniejszych produktów z procesorami Intel®.

Partnerzy korzystający z programu cieszą się większą rentownością, szybszym obrotem zapasów oraz dostępem do spersonalizowanych zasobów marketingowych. Dzięki dostępowi do specjalnego katalogu SKU, dystrybutorzy mogą łatwo zamawiać produkty, utrzymując przy tym zalecany minimalny poziom zapasów.

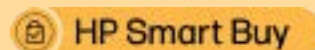
HP ProBook z procesorem Intel® Core™ i5

HP EliteBook z procesorem Intel® Core™ i7

Promocja produktów HP Smart Buy staje się wówczas częścią strategii, przynosząc korzyści zarówno dystrybutorom, jak i ich klientom. Takie połączenie zapewnia nie tylko lepsze marże, ale wpływa też na silniejszą relację z klientem końcowym, dzięki zaopatrywaniu go dokładnie w to, czego i kiedy potrzebuje.

HP Smart Buy to program transakcyjny, rozwijający własny biznes i partnerską współpracę. Dołącz do programu i osiągnij nowy wymiar efektywności, dostarczając sobie narzędzi niezbędnych do sprzedaży w szybko zmieniającej się rzeczywistości.

AIR FRANCE

Air France kontynuuje rozbudowę swojej siatki połączeń. Przewoźnik zapowiedział plany na sezon jesienno-zimowy 2024–2025 (od listopada 2024 r. do marca 2025 r.), w którym zaoferuje 5 dodatkowych kierunków, w tym 3 nowości. Od 28 października 2024 roku francuska linia rozpocznie loty na nowej trasie – między Paryżem (lotnisko Charles de Gaulle) a Salvadorem (stan Bahia, Brazylia). Drugą nowością będzie Male – stolica Malediwów, dokąd będzie można dolecieć na pokładach Air France sezonowo – od 20 grudnia 2024 r. do 5 stycznia 2025 r. Natomiast od 21 grudnia b.r. rozpoczną się loty do szwedzkiej Kiruny, która jest już piątym kierunkiem Air France w Laponii.

Prawdziwym hitem zapowiada się połączenie na Malediwy. Do Malé – stolicy Malediwów klienci Air France będą mogli podróżować w okresie ferii bożonarodzeniowych. Do dyspozycji podróżnych będą dwa rejsy tygodniowo (w piątki i niedziele) samolotem Airbus A350-900.

W najbliższym sezonie zimowym Air France planuje w dalszym ciągu wzmacniać swoją obecność w Stanach Zjednoczonych. Klienci przewoźnika będą mieli do dyspozycji dwa nowe kierunki w Stanach Zjednoczonych: Denver (Kolorado) i Phoenix (Arizona). Do obu tych miast Air France zaoferuje po 3 loty tygodniowo z wylotem z Paryża (CDG). Trasa do Phoenix została zainaugurowana 23 maja b.r.; airfrance.pl

Fascynująca Korea Południowa

Korea Południowa to kraj z fascynującą historią, bogatą kulturą i godną podziwu dynamiką rozwoju. Zajmuje południową część półwyspu Koreańskiego i składa się z licznych wysp, z których największa to Jeju, położona w najbardziej wysuniętym na południe regionie Korei Południowej. Jeju zostało uznane za narodowy obszar ochrony biosfery w 2002 r., Światowe Dziedzictwo Przyrodnicze w 2007 r. i uzyskało certyfikat Światowego Parku Geologicznego w 2010 r. Jest to jedyny obszar na świecie, który może pochwalić się wszystkimi tymi tytułami jednocześnie. Ponadto Jeju ma wszystkie motywy naturalnego krajobrazu świata (wyspy, wulkany, wodospady, plaże, parki narodowe, jaskinie i lasy).

Korea Południowa stała się również światową potęgą kulturalną, a to dzięki swoim popkulturowym eksportom, takim jak K-pop (koreańska muzyka pop) i K-dramy (koreańskie seriale telewizyjne), które zdobyły szerokie uznanie na całym świecie. To także jeden z najbardziej zaawansowanych technologicznie krajów na świecie, znany z produkcji elektroniki użytkowej, samochodów i zaawansowanych technologii informatycznych. Marki takie jak Samsung, LG czy Hyundai mają ogromny wpływ na globalną scenę biznesową.

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

WŁOSKIE INSPIRACJE

Jest już nowa książka Bartka Kieżuna, autora bestsellerowej serii przewodników kulinarno-podróżniczych. To jednocześnie inauguracja jego projektu, serii Łakomym okiem, gdzie spogląda on na jedno z najbardziej nieoczywistych włoskich miast – fascynujący Neapol.

Autor zaprasza nas na spacer po placach i uliczkach, snując opowieści o ciekawych ludziach, dziwnych lokalnych zwyczajach, a także najciekawszych dziełach sztuki i architektury. Ale ponieważ nie samą sztuką człowiek żyje, odnajdziemy w tym oryginalnym przewodniku sprawdzone przez Bartka Kieżuna tropy kulinarne – adresy restauracji, pizzerii i kawiarni, a także sklepów, które autor odwiedził i poleca.

A do tego jeszcze najlepsze, niebanalne przepisy, które Bartek Kieżun sam sprawdził i udoskonalił. Pozwolą one odtworzyć zapachy i smaki gorącego Neapolu w naszych polskich kuchniach.

„Wszystko to, co kojarzymy z kuchnią włoską, to tak naprawdę jest opowieść o Neapolu. Kapary, pomidory, mozzarella i pizza, to najważniejsze powody, dla których warto, a nawet – trzeba odwiedzić Neapol” – przekonuje autor książki.

Lato w Dolinie Stubai

Dolina Stubai, to idealne miejsce na lato. Nagle znajdziemy się w krainie świeżego górskiego powietrza, chłodnych jezior i zacienionych lasów. Obniżająca się z każdym metrem wysokości temperatura odpręża i tworzy idealne warunki dla niezapomnianych letnich wakacji.

Jedną z tegorocznych nowości jest wiszący most o długości ponad 100 metrów z niesamowitym widokiem na Alpy Sztubajskie. Warto wybrać się na pizze wędrówki z ośrodka Schlick 2000, jak również z Serlesbahnen w Mieders i Elferbahnen w Neustift.

Widok z platformy TOP OF TYROL jednocześnie zachwyca i daje wytchnienie. Można do niej łatwo dotrzeć kolejkami linowymi Eisgrat i Schaufeljochbahn. Roztacza się z niej panorama na ponad 100 trzytyśczników na wysokości 3210 metrów! Z kolei dla tych, którzy szukają ciszy i spokoju, idealne będą warsztaty jogi na lodowcu – w samym sercu tej urzekającej scenarii. Z tej wyjątkowej okazji będzie można skorzystać w niedzielę 28 lipca.

Ze stacji środkowej Fernau wiedzie szlak na lodowiec. Pokonując 600 metrów różnicy wysokości, wędrujemy przez kolorowe wrzosowiska oraz moreny polodowcowe, a także brzegiem stawu. Na stacji kolejki górskiej Eisgrat na wszystkich odwiedzających czeka kolejna letnia atrakcja: 6-metrowy mamut, który zachęca dzieci do wspinaczki, zjeżdżania i zabawy. Po pełnym atrakcji dniu odpoczniemy na tarasie restauracji Eisgrat, gdzie serwowane są dania kuchni tyrolskiej i specjały z grilla. W sezonie letnim na lodowcu Stubai kolejki linowe uruchamiane są w sobotę 29.06.

SŁOWACJA Z POLSKIM REKORDEM

Slovakia Travel, polskie przedstawicielstwo turystyczne naszych południowych sąsiadów, ma powody do radości. Podczas spotkania w Instytucie Słowackiego w Warszawie z polskimi dziennikarzami zajmującymi się turystyką, mogliśmy zapoznać się z najnowszymi statystykami przyjazdów z Polski na Słowację. Ubiegły, 2023 rok był rekordowy. Goście z Polski stanowili 13,5 procent wszystkich turystów z zagranicy i zajmują w tym zestawieniu drugie miejsce, tuż za Czechami.

W 2023 roku na Słowację wybrało się ponad 282 tysięcy Polaków, co oznacza wzrost o 49 procent, w porównaniu do 2022 roku, a nawet o 18 procent w stosunku do 2019 roku sprzed pandemii.

Warto podkreślić, że Polska to jeden z nielicznych rynków źródłowych, który przekroczył wartości sprzed Covidu.

Polacy także są na drugim miejscu, jeśli chodzi o liczbę noclegów, wykupionych na Słowacji. W zeszłym roku wykupiliśmy u naszych południowych sąsiadów 650 tysięcy noclegów, co przekłada się na 50-procentowy wzrost w porównaniu z 2022 rokiem i 12-procentowym w stosunku do roku 2019 roku.

Co ciekawe, proporcjonalnie jeszcze więcej Polaków odwiedza Słowację w sezonie zimowym, korzystając z ośrodków narciarskich w Wysokich i Niskich Tatrach. Warto także wspomnieć, że ze względu na znaczenie polskiego rynku dla słowackiej branży turystycznej, Slovakia Travel stała się członkiem Polskiej Izby Turystyki (PIT).

Flying Blue „Status match”

Flying Blue, program lojalnościowy linii Air France-KLM uruchomił nową akcję promocyjną pod hasłem „Status match”. Podróżni m.in. z Polski, którzy posiadają karty lojalnościowe w konkurencyjnych programach lotniczych, mogą ubiegać się o wyrównanie statusu we Flying Blue, adekwatnie do poziomu, na jakim znajdują się w innych programach lojalnościowych. Korzyści z wyższego statusu obejmują między innymi: szybsze zbieranie mil, zwiększenie limitów bagażowych, bezpłatny wstęp do saloników lotniskowych (dla kart Gold i Platinum), możliwość korzystania z priorytetowej odprawy i boardingu, prawo do wyboru preferowanych miejsc w samolocie przed odprawą itp. Aby skorzystać z oferty „Status match”, klienci posiadający karty lojalnościowe w innych programach, mogą złożyć wniosek i załączyć skany wymaganych dokumentów na stronie flyingblue.statusmatch.com.

Polska szkoła plakatu

Ten bogato ilustrowany album poświęcony jest „polskiej szkole plakatu”, niewątpliwie najważniejszemu zjawisku artystycznemu w polskiej plastyce powojennej.

Autor publikacji, Zdzisław Schubert, historyk sztuki i muzealnik, nie tylko przedstawia najsłynniejszych reprezentantów „polskiej szkoły plakatu” oraz ich najwybitniejsze dzieła, ale także omawia najpopularniejsze tematy, którym graficy poświęcali swoją uwagę. W swojej bogato ilustrowanej

publikacji zarysowuje ramy czasowe zjawiska, jakim była i jest „polska szkoła plakatu”, systematyzuje jej rozwój i wyjaśnia narosłe wokół niej nieścisłości. Książka jest pięknie wydana, z czego zresztą słynie Wydawnictwo Bosz.

Malarska faktura, intensywne barwy, pogodny klimat, emocjonalne niuanse, wielopłaszczyznowa metaforyka, osobiste komentarze twórców – to cechy charakterystyczne prac „polskiej szkoły plakatu”, dzięki którym są one łatwo rozpoznawalne przez wielbicieli sztuki graficznej zarówno w Polsce, jak i na świecie. To z pewnością pozycja obowiązkowa dla wszystkich entuzjastów polskiej sztuki graficznej; bosz.com.pl

Namiet dla podróżnika

Idealny gadżet dla podróżnika! Namiet Thule Outset to najnowszy produkt dodany do portfolio outdoorowych rozwiązań Thule. To pierwszy na rynku namiet, który można łatwo i szybko zamontować bezpośrednio na haku auta – dzięki czemu możemy ruszyć na wyprawę spontanicznie, w dowolnym momencie. Nowość, która została zaprojektowana z myślą o zapewnieniu maksymalnego komfortu podczas wyjazdu, uzupełnia ofertę produktów Thule montowanych z tyłu auta.

Zamontowanie namiotu na haku jest łatwe i może to zrobić jedna osoba. Po dotarciu do celu podróży możemy błyskawicznie

rozłożyć namiet – w ciągu kilku minut – a jeśli później uznamy, że chcemy na chwilę opuścić miejsce postoju, Thule Outset można łatwo odcepić od auta (rozłożony namiet zostaje wtedy w obozie, a autem można udać się na wycieczkę).

Namiet ma duże wejście i panoramiczne okna, pozwalające cieszyć się krajobrazem, a także przestronne wnętrze, w którym można wygodnie spędzać czas i spać. Trwała konstrukcja i materiały zapewniają odporność na trudne warunki pogodowe, a miękki, pluszowy materac – komfortowe spanie; cena: 18 999 zł; Thule.com.

LUKSUSOWE
APARTAMENTY
W HISTORYCZNYM
CENTRUM MIASTA

GRODZKA 28

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

+48 730 448 408

+48 530 298 730

kontakt@grodzka28.pl

Adres apartamentów:

Grodzka 28 31-006 Kraków

Biuro sprzedaży:

ul. Augustiańska 24/LUI, 31-064 Kraków

MECZETY, MEDINY I BIZNES

Warto w tym roku wybrać się do Casablanki, głównego ośrodka gospodarczego Maroka, a także do Tangeru, gdzie wielomiliardowe inwestycje całkowicie odmieniły region.

TEKST TAMSIN COCKS

FOT. WTCURADO, RICARDO MARTINELLI/ISTOCK

Chyba każdemu z nas Casablanca kojarzy się z kultowym filmem z Humphreym Bogartem i Ingrid Bergman w rolach głównych. Ten hollywoodzki klasyk z 1942 roku prócz głównego romantycznego wątku jest zarazem wspaniałym świadectwem ery „starego świata” wypełnionej przepychem i spowitej aurą tajemniczości.

Niestety, w Maroku nie nakręcono ani jednej sceny Casablanki. Całość, z wyjątkiem paru ujęć z lotniska Van Nuys i Paryża, sfilmowano w studiach Warner Bros w Kalifornii. Bar Rick’s Cafe istnieje, ale otwarto go w Casablance dopiero w 2004 roku, w hołdzie byłej

bal Financial Centres Index miasto to uplasowało się na 54. miejscu wśród najpotężniejszych centrów finansowych świata.

Co zatem nie dziwi, Casablanca jest również finansową stolicą Maroka (oficjalną stolicą jest leżący dziewięćdziesiąt kilometrów od brzegu oceanu Rabat) i lokomotywą gospodarczą, której liczne sektory generują 32 procent PKB kraju i odpowiadają za 78 procent jego obrotu w handlu zagranicznym.

– Na przykładzie Casablanki można by opowiedzieć historię gospodarczego rozwoju całego Maroka. W ciągu ostatnich dwudziestu lat odnotowaliśmy ogromne przyspieszenie w wielu sektorach: od farmacji po nowoczesną technologię i energię odnawialną – mówi Salman Barrada, dyrektor Centrum Inwestycji Regionalnych w Casablance (Casablanca Centre of Regional Investment).

Na przestrzeni ostatnich piętnastu lat region intensywnie inwestował w instalacje fotowoltaiczne. – Ponad jedna czwarta lokalnego zapotrzebowania na energię jest zaspokajana przez odnawialne źródła energii – twierdzi się Barrada, dodając, że do 2030 roku odsetek ten będzie wynosił aż 50 procent.

Rośnie również liczba inwestycji związanych z usługami finansowymi, bankowymi i ubezpieczeniami. Casablanca Finance City (CFC) to dedykowana dzielnica finansowa wzorowana na dubajskiej DIFC. Firmy tu działające mogą liczyć na ulgi podatkowe i szereg innych korzyści. Swoją siedzibę ma tu ponad 200 podmiotów, w tym

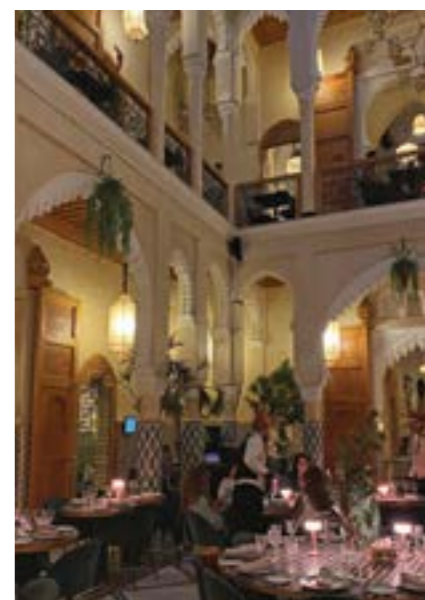
Casablanca to główny ośrodek gospodarczy i finansowa stolica Maroka.

amerykańskiej dyplomacie Kathy Kriger.

Wciąż jednak można wyczuć tu magię, zwłaszcza o świcie, gdy miasto budzi się pod zasłoną mgły o słodko-gorzkim zapachu oceanu, a w tle do naszych uszu dochodzi śpiew muezzinów nawołujących mieszkańców do modlitwy. Kiedy jednak pierwsze promienie słoneczne przebijają przez tę cienką zasłonę, tętniąca życiem metropolia ożywa, a cały bajeczny czar jak gdyby pryska.

Casablanca to centrum regionu administracyjnego Casablanca-Settat i ważny ośrodek gospodarczy położony na północno-zachodnim krańcu Afryki. W ubiegłorocznym zestawieniu Glo-

duże europejskie i chińskie marki, takie jak BNP Paribas, HSBC i Huawei. – W CFC działają również korporacje z pięćdziesięciu krajów afrykańskich, dzięki czemu miasto jest szczególnie atrakcyjne dla firm pragnących prowadzić interesy na całym kontynencie – przekonuje Barrada.

Casablanca jest również ważnym ośrodkiem branży MICE, a to za sprawą licznych hoteli, centrów konferencyjnych i hal wystawowych. Największa z hal wystawowych w Casablance przechodzi właśnie gruntowną przebudowę, po której stanie się światowej klasy centrum kongresowo-wystawieniowym zdolnym pomieścić do 2000 odwiedzających.

DOBRA KOMUNIKACJA

Stalemu napływowi osób podróżujących służbowo sprzyja duży międzynarodowy port lotniczy i nowoczesna infrastruktura. W 2002 roku międzynarodowe

OD GÓRY: Meczet Hassana II – jeden z największych obiektów tego typu na świecie; kolej szybkiej prędkości Al Boraq kursuje między Casablancą i Tangerem

NOCLEGI

Sofitel Casablanca Tour Blanche

Otwarty w 2012 roku hotel Sofitel zakończył niedawno renowację swoich 171 pokoi i apartamentów. W następnej kolejności odświeżeniu ulegną lokale gastronomiczne obiektu, powstanie też nowa japońska restauracja. Sofitel mieści się w zabytkowym centrum miasta, w pobliżu medyny, dziesięć minut spacerem od dworca kolejowego i przystanku tramwajowego. Wśród licznych udogodnień wymienić należy spa oraz dwie sale konferencyjne dla grup liczących do 300 osób.

Hyatt Regency Casablanca

Charakterystyczną cechą tego hotelu jest jego wyłożony marmurem i mahoniowymi panelami hol główny, gdzie znajdują się również butik luksusowych marek Cartier i Berluti. Obiekt dysponuje 255 pokojami i apartamentami. Opcje gastronomiczne to m.in. śniadania serwowane pod kopułą restauracji Bessat, kuchnia marokańska w połączeniu z tańcami brzucha w lokalu Dar Beida, a także dania kuchni nowoczesnej we francuskiej Brasserie Café M. Wśród innych udogodnień znajdziemy tu duży odkryty basen, siłownię, łaźnię turecką, saunę, salę bokserską oraz korty do squasha. Wieczorem natomiast śmietanka Casablanki spotyka się w szykownym klubie Black House Discotheque. Hotel posiada również kilka sal konferencyjnych, przestrzeń wystawową i sale balowe.

Four Seasons Hotel Casablanca

Four Seasons szczyli się doskonałą lokalizacją na promenadzie Corniche z widokiem na ocean. We wnętrzach panuje atmosfera nowoczesnego kurortu, z wykwinnymi detalami, takimi jak ręcznie rzeźbione marokańskie sufity w holu. Każdy ze 186 pokoi i apartamentów posiada balkon z widokiem na plażę. Warto wybrać się do eleganckiej restauracji przy basenie o nazwie Latitude 33 lub na spróbować oryginalnych dań kuchni marokańskiej i bliskowschodniej w restauracji Mint. Natomiast wieczorem popularnością cieszy się Bleu, lokal którego specjalnością są mięsa i owoce morza z grilla. Obiekt dysponuje salą balową i siedmioma salami wielofunkcyjnymi, w których organizowane są różnorodne imprezy.

lotnisko im. Mohammeda V (nazwane na cześć króla Mohammeda V, za którego panowania kraj oswoił się spod francuskich i hiszpańskich rządów kolonialnych) obsłużyło 7 milionów pasażerów. Port oferuje połączenia do 35 krajów afrykańskich, a narodowy przewoźnik Royal Air Maroc dwa razy dziennie kursuje do Londynu.

Podróż z lotniska do dzielnicy biznesowej trwa około 40 minut, choć wiele zależy od ruchu ulicznego, który – jak to bywa w tej części świata – potrafi być nieprzewidywalny. Alternatywą może być podróż koleją. Pociągi z lotniska docierają m.in. na główny dworzec miasta o nazwie Casa Voyageurs, który jest zintegrowany z siecią tramwajową obejmującą 71 przystanków. W budowie są obecnie kolejne dwie linie tramwajowe, które powstają po odrzuceniu przez władze miasta planu budowy sieci metra.

Jedną z najbardziej imponujących inwestycji infrastrukturalnych jest uruchomiona w 2018 roku linia szybkiej kolei Al Boraq obejmująca 323-kilometrowy odcinek łączący Casablancę i Tanger z przystankiem w stolicy – Rabacie. Jest to pierwsze szybkie połączenie kolejowe na kontynencie afrykańskim. Skracają ono czas podróży między Casablancą a Tangerem z pięciu do dwóch godzin. Bilet na podróż w wagonie pierwszej klasy można

nabyć już w cenie 20 euro, a same pociągi kursują mniej więcej co godzinę. Warto dodać, że linia Al Boraq powstała w ciągu pięciu lat i jest pierwszym etapem szerszego planu budowy sieci szybkich połączeń kolejowych o długości 1500 kilometrów, która ma objąć cały kraj. Kolejnym etapem będzie uruchomienie ekspresowego połączenia na trasach do Agadiru i Marrakeszu.

KULTURA I KULINARIA

Choć wielu podróżnych przybywa do Casablanki w interesach, to jednak warto zaplanować czas, by lepiej poznać to niezwykle miasto. Największą atrakcją Casablanki jest bez wątpienia oddany do użytku w 1993 roku Meczet Hassana II. Ta wspaniała świątynia wznosząca się malowniczo nad oceanem jest jednym z największych muzułmańskich obiektów kultu religijnego na świecie. Może ona pomieścić nawet 25 tysięcy wiernych, a dalsze 80 tysięcy – na swych przepastnych dziedzińcach.

Wewnątrz podziwiać można kunszt marokańskich rzemieślników: od misternych rzeźb w drewnie, po wyrafinowane mozaiki. Warto dodać, że budynek posiada również zabezpieczenia

antysejsmiczne, rozsuwany dach i podgrzewane podłogi, a w podziemiach bogato zdobione łazienki.

Na posilek najlepiej wybrać się promenadą Corniche do oddalonej o trzy kilometry od meczetu restauracji Le Cabestan, gdzie podziwiając nadmorskie widoki można rozkoszować się kuchnią francuską i śródziemnomorską z owocami morza w roli głównej. Owoce morza, tym razem serwowane na nowoczesną modłę, serwuje również doskonała restauracja El Cenador – także znajdująca się przy promenadzie Corniche.

Casablanca zachwyca eklektyczną mieszanką architektury, od tradycyjnych marokańskich budynków, po gmachy w stylu Art Deco. Trzeba też

wybrać się do zabytkowej medyny, czyli starej arabskiej dzielnicy, gdzie znajdziemy zarówno nowoczesne muzea i galerie sztuki, jak również warsztaty rzemieślnicze i małe sklepiki.

Na kolację polecamy lokal Dar Dada schowany w jednym z zaułków medyny. Ta autentyczna marokańska restauracja mieści się w stuletnim riadzie i serwuje gościom takie klasyki, jak mezze oraz tazin z jagnięciny z oliwkami i kuskusem. Posilek uprzyjemniają arabskie pieśni oraz tańce brzucha.

TANGER PRZYCIĄGA

Mieszczący się około 300 kilometrów na północ Tanger znacznie różni się od zatłoczonej i nieco chaotycznej Casablanki. Miasto to leży na styku Oceanu Atlantyckiego i Morza Śródziemnego, a także w bliskim sąsiedztwie Hiszpanii, od której oddziela je jedynie Cieśnina Gibraltarska. Ta nadmorska i tętniąca życiem aglomeracja posiada długą linię brzegową, plażę wysadzaną palmami, luksusową przystań dla jachtów, zabytkową kasbę (ufortyfikowane stare miasto) oraz całe mnóstwo autentycznego uroku. Jeszcze pięć lat temu nie było tu wystarczającej licz-

NA TEJ STRONIE: Plac Mohammeda V w Casablance; restauracja Dar Dada serwuje klasyczne dania kuchni marokańskiej we wnętrzach starego riadu; podróż tramwajem

by hoteli, aby móc zorganizować duże wydarzenia biznesowe, jednak obecnie Tanger posiada ponad 30 tysięcy miejsc noclegowych w cztero- i pięciogwiazdkowych hotelach. Jednym z nich jest supernowoczesny, 180-pokojowy Hilton Tangier, który mieści się naprzeciwko dworca kolejowego. Z okien jego pokoi, pomieszczeń konferencyjno-bankietowych i tarasu przy basenie rozpościera się wspaniały widok na miasto i ocean. Sąsiadujący z nim Hilton Garden Inn, który jest nieco starszy i bardziej nastawiony na gości biznesowych, oferuje 320 doskonale wyposażone pokoje, a także standardowe zaplecze konferencyjne. Kolejnym ciekawym obiektem jest położony na wzgórzu z widokiem na miasto luksusowy hotel Fairmont Tazi Palace, którego budynki stanowią swoisty hołd oddany tradycyjnej marokańskiej architekturze. Na terenie obiektu znajduje się kilkanaście restauracji, sala balowa, sale konferencyjne, a także spa i basen. Usytuowany nad brzegiem morza hotel Barceló

Tanger posiada 200 pokoi oraz taras przy restauracjach i barze, w którym wieczorem przygrywa DJ. Jednym z najstarszych obiektów w mieście jest otwarty w 1934 roku hotel Marina Bay,

Port jest częstym miejscem wizyt zagranicznych delegacji rządowych oraz inwestorów.

który w 2019 roku przeszedł całkowitą renowację. W budowie są kolejne obiekty hotelowe, a także pięć luksusowych pól golfowych.

Na losy Tangeru duży wpływ miały dwa czynniki. Pierwszym z nich jest wspomniana wcześniej szybka kolej, a drugim Tanger Med

Port. Inwestycja ta, warta 11,2 mld dolarów, została uruchomiona w 2007 roku, a pełną funkcjonalność osiągnęła w 2019 roku. Port znajduje się w doskonałej lokalizacji umożliwiającej obsługę 100 tysięcy kontenerowców, które każdego roku transportowane są ze wschodu na zachód, do wszystkich zakątków świata.

Tanger Med Port jest w stanie obsłużyć 9 milionów kontenerów rocznie, 7 milionów pasażerów i milion pojazdów. Jest także wykorzystywany przez duże międzynarodowe koncerny, takie jak Decathlon, Adidas i DHL. I to właśnie dzięki Tanger Med Port w ostatnich latach Maroko znalazło się w pierwszej dwudziestce najlepiej rozwiniętych krajów morskich na świecie. Dyrektor portu Rachid Houari tak tłumaczy genezę jego sukcesu: – Zwykle nowe porty osiągają swoją pełną przepustowość w czasie 20-30 lat. Tymczasem Tanger Med 1 mógł się poszczycić tym osiągnięciem już po sześciu latach od uruchomienia, natomiast otwarty zaledwie cztery lata temu Tanger Med 2 osiągnie swoją

OD GÓRY
Tanger stał się tętniącym życiem nadmorskim miastem; klimatyczne alejki w kaszbie;

stuprocentową przepustowość za cztery lata, czyli też nadzwyczaj szybko.

Houari wskazuje, że na sukces Tanger Medu złożyło się kilka czynników, takich jak dogodne położenie geograficzne, zadowolenie klientów, oraz sprawne zarządzanie całym portem.

DOWODY CZARNO NA BIAŁYM

Trzydzieści lat temu Tanger był siódmym największym ośrodkiem gospodarczym kraju. Obecnie zajmuje drugie miejsce po Casablance, generując do 11 procent krajowego PKB. W aglomera-

cji mieści się 25 „inteligentnych miast” takich jak kompleks Mohammed VI Tangier Tech City będący spółką joint venture z chińskim rządem. Mieszczą się tu firmy i instytucje z branży motoryzacyjnej, aeronautycznej, tekstylnej i odnawialnych źródeł energii. W regionie znajduje się pięć farm wiatrowych, które stanowią niemal 30 procent marokańskich źródeł energii odnawialnej; mieści się tu także pierwsza w kraju elektrownia fotowoltaiczna.

Tanger to również prężnie działające strefy przemysłowe (takie jak niedawno uruchomiona Loukkos Agropole, generująca 8000 miejsc pracy w dziedzinie agrotechniki), strefy wolnocłowe i ekonomiczne, liczne instytucje edukacyjne, w tym placówka Uniwersytetu w Cardiff. W budowie są także dwa stadiony sportowe.

W październiku ubiegłego roku Maroko otrzymało prawo organizowa-

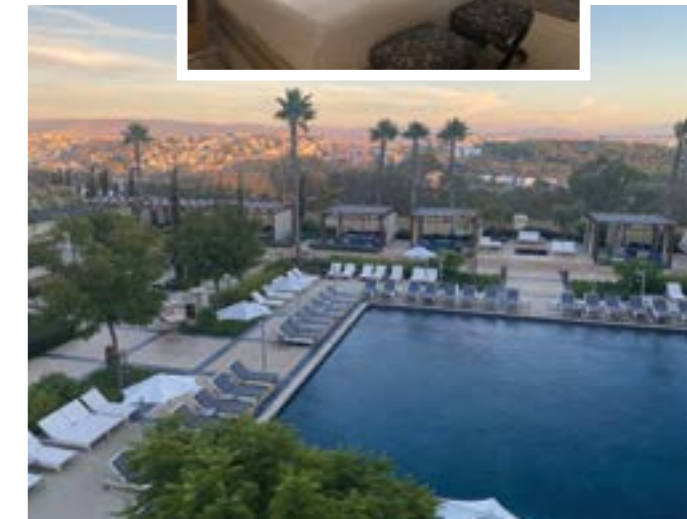
nia mistrzostw świata w piłce nożnej w 2030 roku wraz z Portugalią i Hiszpanią. To kolejny dowód na to, jak bardzo port w Tangerze przyczynia się do wzrostu rozpoznawalności całego kraju. – Stadiony mogą pomieścić do 100 tysięcy widzów, ale potrzebna jest także dodatkowa infrastruktura, aby pomieścić taką liczbę ludzi – mówi Houari.

– Oczywiście wielu kibiców przyleci do Maroka samolotami, ale biorąc pod uwagę fakt, że niektórzy z nich będą przemieszczać się na mecze z jednego kraju do drugiego, to najwygodniejszym i najbardziej wydajnym środkiem komunikacji na tej trasie będą statki pasażerskie. Możemy przyjąć do 50 tysięcy pasażerów dziennie, więc będziemy mieć ręce pełne roboty – dodaje Houari, nie kryjąc zadowolenia.

Wiele wskazuje więc na to, że przyszłość Maroka rysuje się w naprawdę różowych barwach. ■

TEMAT Z OKŁADKI

OD GÓRY:
pokój i basen z widokiem w hotelu Fairmont Tazi Palace

DROGA NA KOZINIEC 3

Nowa inwestycja w Zakopanem

22 LUKSUSOWE APARTAMENTY

DROGA NA KOZINIEC 3

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI
+48 730 448 408
kontakt@dnk3.pl

Droga na Koziniec 3
Apartamenty na sprzedaż Zakopane

TEKST MARZENA MRÓZ

Ponad sześćdziesiąt procent powierzchni Seszeli to dziś chronione rezerwy przyrody.

Co wyróżnia Seszele spośród innych wysp? Niewiele jest już miejsc na świecie, gdzie można cieszyć się pięknem natury w samotności przez kilka dni. Wędrować po pustej plaży nad którą kołysze się las palm, wpatrywać się w niczym nie zmacony błękitny horyzont, znaleźć gigantyczne muszle dopiero co wyrzucone na brzeg przez fale oceanu i poczuć się niczym na planie filmu Stevena Spielberga „Jurassic Park”. To w dżungli na Seszelach powstawały filmy o przygodach Tarzana i Robinsona Crusoe, Roman Polański kręcił tu „Piratów z Karaibów”, a zmysłowa bohaterka filmu „Emmanuelle” spędzała czas na La Digue w kolonialnym domu krytym strzechą z liści palmowych.

Ponad sześćdziesiąt procent powierzchni Seszeli to dziś chronione rezerwy przyrody. Tylko na Seszelach, na wyspie Prasline w Vallee de Mai wpisanej na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO zobaczymy endemiczne palmy Coco de Mer i ich wspaniałe owoce – największe na świecie orzechy przypominające kształtem kobiece biodra. Tylko tu mamy szansę zobaczyć endemicznego błękitnego gołębia, małą seszelską żabę drzewną, czy roślinę zwaną mięsożernym dzbanem. Nie spotkamy tu krokodyli, żmij, myszy, ani natrętnych owadów. Nie musimy się też obawiać groźnych rekinów. Zobaczymy za to gigantyczne, żyjące ponad sto lat żółwie. Co więcej, od przyjezdnych nie wymaga się tu szczepień, a woda z kranu jest jedną z najczystszych na świecie. Delikatny, orzeźwiający wiatr oceaniczny i temperatura oscylująca między 26 a 32 stopniami Celsjusza, przy średniej wilgotności wynoszącej około 80 procent, dopełniają harmonię i komfort życia na Seszelach.

Czynnikiem, który ma olbrzymi wpływ na tutejszą pogodę, są monsuny. Południowo-wschodni monsun, który trwa od maja do października, przynosi suchy klimat. Natomiast północno-zachodni, panujący od listopada do kwietnia, niesie ze sobą większą ilość wilgoci, mało deszczu i chmur, które stanowią naturalną ochronę przed słońcem. Największe opady występują w styczniu, a najbardziej słoneczne miesiące to kwiecień i maj.

Te różnice nie mają jednak istotnego znaczenia przy planowaniu pobytu na

Jedyne takie wyspy!

Seszele – kraj, którego już sama szeleszcząca niczym liście palmy na wietrze nazwa – pobudza wyobraźnię. Przed oczami mamy miraż białych plaż, intrygujące granitowe głazy, bezkres błękitnego nieba i łagodny szum fal Oceanu Indyjskiego. Prawdziwa idylla!

Seszelach, ponieważ pogoda nie zmienia się tu zbyt dynamicznie. W ciągu jednego dnia można doświadczyć zarówno krótkich tropikalnych ulew, jak i długich godzin intensywnego słońca. Niekiedy ożywczy równikowy deszcz jest wręcz wybawieniem pozwalającym się ochłodzić oraz delektować egzotycznymi zapachami owoców i kwiatów.

Istnieje kilka połączeń lotniczych z i do Mahe, głównej wyspy archipelagu, na której znajduje się stolica Victoria, oraz jedyne międzynarodowe lotnisko na Seszelach. Można tam dotrzeć liniami Air Seychelles przez Paryż, Emirates przez Dubaj lub Qatar Airways przez Dohę. Ja wybrałam najdogodniejsze połączenie z Warszawy oferowane przez Turkish Airlines z przesiadką w Stambule. Zaledwie siedmiogodzinny, nocny lot na Mahe i dobra cena biletu, zdecydowały o wyborze tej właśnie linii.

MAŁE PAŃSTWO O WIELKIEJ URODZIE

Seszele, składające się z 117 wysp, tworzą archipelag o wyjątkowej urodzie. Główne wyspy, takie jak: Mahe, Praslin, La Digue, Silhouette, Curieuse, Felicite, Fregate czy Aride, stanowią serce tego chyba najbardziej malowniczego państwa na świecie. Odległe grupy wysp rozciągają się na południe w kierunku Madagaskaru, obejmując: Farquar, Desroches, Alphonse, czy największy atol na świecie – Aldabra. Co jeszcze wyróżnia Seszele? Słyną z różnorodności krajobrazów – od gładkich plaż i bujnych lasów, aż po skaliste formacje i tajemnicze laguny. Oznacza to, że oprócz kąpeli, spacerów, plażowania i smakowania kreolskiej kuchni, możemy spędzać tu czas aktywnie, planując trekkingi i górskie wyprawy.

Większość wysp w archipelagu centralnym to wyspy granitowe, które dobrze kontrastują z błękitem oceanu. Z nich właśnie słyną Seszele, idealne miejsce do fotografowania i odkrywania. W południowych grupach wysp dominują natomiast formacje koralowe, które kuszą różnorodnością podwodnego życia i wciąż kolorowych raf. To raj dla fanów aktywnego wypoczynku nad głęboką wodą, szczególnie nurkowania i snorkelingu.

Seszele, składające się z 117 wysp, tworzą archipelag o wyjątkowej urodzie. Główne wyspy, takie jak: Mahe, Praslin, La Digue, Silhouette, Curieuse, Felicite, Fregate czy Aride, stanowią serce tego chyba najbardziej malowniczego państwa na świecie.

Warto tu wspomnieć o Bird Island, znanej jako ptasi rezerwat, a przez to raj dla miłośników przyrody. Z setkami gatunków ptaków i zróżnicowanym ekosystemem, wyspa przyciąga ornitologów i pasjonatów fotografii przyrodniczej. Denis Island natomiast jest formacją koralową, której najwyższe punkty wzniesień ledwo sięgają 1,5 metra n.p.m. To miejsce idealne dla osób poszukujących spokoju i intymności.

WYSPI Z HISTORIA

Lokalni mieszkańcy, będący potomkami przybyszów z Afryki, Europy, Indii i Chin, dodają temu miejscu wyjątkowego uroku. Charakteryzują się pięknymi rysami twarzy, energią i gościnnos-

ścią. Kraj ma bogatą i barwną historię, w której wpływy portugalskie, francuskie i angielskie tworzą interesującą mozaikę wyrażającą się w lokalnych zwyczajach, kulturze i języku.

Seszele swoją egzotyczną nazwę zawdzięczają francuskiemu ministrowi finansów z dworu Ludwika XV, niejakiemu Jeanowi Moreau de Séchelles. Francuzi bowiem, na zmianę z Anglikami, władali tymi skrawkami lądu przez stulecia. Niepodległość spod panowania brytyjskiego wyspy odzyskały dopiero w 1976 roku. Przez pewien czas Seszele były nawet popularnym miejscem zsyłek. Więziono tu króla Aszantów i jego liczny dwór, Wielkiego Muftęgo Palestyny i arcybiskupa Cypru, Makariosa.

JAK DOLECIEĆ?

Najdogodniejsze połączenie z Warszawy oferuje Turkish Airlines z przesiadką w Stambule; turkishairlines.com

GDZIE WARTO ZAMIESZKAĆ?

Laila Seychelles Resort, Marriott Bonvoy; marriott.com
Bardzo dobry hotel, idealny na pierwsze dni pobytu na Seszelach. Położony tuż przy publicznej plaży, blisko restauracji i sklepów. Wyróżnia go nowoczesny design i wyrefinowany bufet kolacyjny.

Savoy Seychelles Resort&Spa; savoy.sc

Pięciogwiazdkowy, dość elegancki hotel na Mahe z trzema restauracjami, dwoma barem, oferujący bardzo smaczne śniadania. Posiada dobrze wyposażony fitness club, a także korty tenisowe.

Le Duc de Praslin; leducedepraslin.com

Kameralny, położony przy spektakularnie długiej plaży, Le Duc de Praslin oferuje przestronne pokoje utrzymane w biało-niebieskiej kolorystyce. Wspaniały serwis, przemiła atmosfera i wykwintne kolacje składające się z dań nie tylko w kreolskim stylu.

Ten ostatni, gdy już został prezydentem Cypru, z rozrzewnieniem wspominał czasy niewoli na pięknych wyspach.

Oficjalnymi językami Seszeli są kreolski, angielski i francuski, co odzwierciedla ich wielokulturowość i historyczne koneksje z różnymi narodami. To miejsce, gdzie można usłyszeć mieszanekę językową i doświadczyć różnorodności na każdym kroku.

NAJPIĘKNIEJSZE PLAŻE ŚWIATA

Od lat tworzę swój własny ranking plaż. Można nawet powiedzieć, że zwiedzam świat, żeby poznać najpiękniejsze z nich. Oczywiście, nie mogłam pominąć Seszeli, które – muszę przy-

Większość wysp w archipelagu centralnym to wyspy granitowe, które dobrze kontrastują z błękitem oceanu.

znać – wyrócili do góry nogami moją dotychczasową klasyfikację i zasadniczo zmieniły punktację. Na Mahe warto odwiedzić takie plaże, jak: Anse Intendance, znaną z wyborów Miss World 1997, Anse La Mouche i Police Bay. Polecam Anse Georgette na wyspie Praslin, Anse Source D'argent, Anse Cocos, Petit Anse, Grand Anse – na wysepce La Digue, a także Port Lanuay, Anse Soleil, Carana Beach na Mahe.

Na czoło mojego plażowego peletonu po wizycie na Seszelach zdecydowa-

nie wysunęła się Anse Source D'argent na La Digue, ze swoimi granitowymi formacjami zanurzonymi w idealnie kryształicznie czystej ciepłej wodzie.

MAHE – WYSPA OBFITOŚCI

Na Mahe, największej i najbardziej rozwiniętej wyspie Seszeli, znajduje się najmniejsza stolica świata – Victoria. Kobaltowe niebo nad Mahe zobaczymy już z okien samolotu lądującego tu na jedynym na Seszelach międzynarodowym lotnisku. Miasto zachwyca

Seszele to niezaprzeczalnie miejsce kojarzone z luksusem. Jednak to określenie ma tu inny wymiar.

luźną atmosferą, łącząc lokalne tradycje z wpływami kolonialnymi. Spacerując po ulicach Victorii, odkryjemy kolorowe stragany pełne pamiątek: kokosów, muszli, wielobarwnych pareo. Można wybrać się do muzeum opowiadającego historię wysp, a także podziwiać miniaturę Big Bena, która stanowi pamiątkę po wieloletnim panowaniu Brytyjczyków.

Mahe, zwana też Wyspą Obfitości, jest idealnym miejscem do odkrywania krajobrazu Seszeli. Warto wynająć samochód terenowy i wyruszyć w góry, gdzie znajduje się najwyższy szczyt archipelagu – Morne Seychellois, wysoki na 905 metrów n.p.m. Stamtąd rozciąga się spektakularny widok na Victorię i pobliskie wyspy. Bujne zielone lasy, szczyty gór i roztaczające się nad nimi mgły, prowadzą na blisko 60 plaż! Do tego marina, w której cumują najlepsze jachty świata, nowoczesne restauracje, butiki i casino. Trzeba przyznać, że to miejsce zmieści każdy budżet.

PRASLIN – RAJ UTRACONY

Praslin, jedna z najbardziej urokliwych wysp archipelagu, kryje w sobie prawdziwy Raj Utracony – naturalny ogród botaniczny Valle de Mai, który jest wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Jest to jedyne miejsce na Ziemi, gdzie rośnie legendarna palma Coco de Mer osiągająca ponad 30 metrów wysokości. Jej żeńskie owoce przybierają kształt idealnych damskich pośladków, podczas gdy owoc męski przypomina męskie narządy płciowe. Valle de Mai jest również domem dla rzadkich czarnych papug Black Parrot, które są symbolem ochrony przyrody Seszeli. To jedyne miejsce na wyspach, gdzie nie docierają promienie słoneczne. Zatrzymują je pióropusze kilkusetletnich gigantycznych palm.

Na Praslinie można się dostać w łatwy sposób z Mahe promem lub małym samolotem. Przez wyspę wiodą dwie równoległe drogi, jedna z nich to droga górską prowadząca do Valle de Mai, natomiast druga wiedzie wzdłuż wybrzeża.

LA DIGUE – TU ZATRZYMAŁ SIĘ CZAS

Najmniejsza z głównych wysp Seszeli, La Digue, ma swój niepowtarzalny

urok. Z powodu ograniczonego ruchu kołowego, składającego się przede wszystkim z rowerów, zachowuje swoje tradycyjne, spokojne tempo życia. Nazwa wyspy pochodzi od francuskiego rozkazu "La digue!", który oznacza "kopnij tutaj!". Legenda głosi, że średniowieczni piraci ukrywali swoje skarby na La Digue, co sprawiło, że wyspa zyskała swą intrygującą nazwę. Wypożyczając rower, można odkrywać jej zakątki, odwiedzić plantację kopry kokosowej, wanilii i cynamonu L'Union Estate, a następnie podziwiać jedną z najpiękniejszych plaż na świecie – Anse Source d'Argent. Po drugiej stronie wyspy znajdują się również trzy inne urocze plaże: Grand Anse, Petit Anse i Coco Anse. To dom kreolskiej tradycji i miejsce, w którym zatrzymał się czas.

Ekologiczna integralność wysp pozostaje nietknięta, a to dzięki położeniu geograficznemu i wynikającej z niego izolacji.

INNY WYMIAR LUKSUSU

Seszele to niezaprzeczalnie miejsce kojarzone z luksusem. Jednak to określenie ma tu inny wymiar. Seszele oferują coś wyjątkowego i niepowtarzalnego zarazem, co można określić mianem luksusu cywilizacyjnego. Mamy tu bezpośredni kontakt ze wspaniałą, imponującą naturą, która budzi respekt, ale jest jednocześnie nieszkodliwa i harmonijna. Puste plaże, nawet w szczycie sezonu, często bezлюдne wyspy i brak innych jachtów na horyzoncie sprawiają, że Seszele są miejscem absolutnie wyjątkowym. Ekologiczna integralność wysp pozostaje nietknięta, a to dzięki ich położeniu i wynikającej z niego izolacji. Dzięki temu turyści odwiedzający Seszele mogą doświadczać natury w czystej postaci.

Lena Hoareau – szefowa Tourism Seychelles – podkreśla w rozmowie, jak

ważne dla Seszeli są działania wspierające zrównoważony rozwój na wyspach.

– Z całych sił trzeba chronić to wielkie oceaniczne miejsce, wrażliwe na zmiany klimatu i spadek różnorodności biologicznej – dodaje.

Ważna jest już sama świadomość, że Seszele są skarbem natury, który trzeba strzec. Przeznaczono tu duże środki na ochronę całego środowiska naturalnego, a także kontrolę połowu ryb. Wizytujący Seszele mogą być pewni, że zjedzą tu ryby z połowów naturalnie kontrolowanych. Na wyspach dobrze sprawdza się również recykling, w który zaangażowani są nawet lokalni artyści, tworzący swoje dzieła z tego, co można odzyskać. Odwiedzając Seszele miałam wrażenie, że wyspy znajdują się pod specjalną ochroną, dającą im szansę na przetrwanie w niezmiennym kształcie. ■

Krystalicznie turkusowa woda Adriatyku, zapach nadmorskich sosen i słońce – jeśli szukacie miejsca w ukochanej przez Polaków Chorwacji, to pięciogwiazdkowy kurort Lošinj Hotels & Villas jest wart polecenia.

LOŠINJ HOTELS & VILLAS

Lošinj Hotels & Villas, pięciogwiazdkowy resort jest zlokalizowany na wyspie Lošinj, leżącej w połowie drogi między Pulą a Zadarem. W tym ostatnim mieście znajduje się międzynarodowe lotnisko, a transfer z portu promem na wyspę trwa około pół godziny.

W okolicy (ok. 2 km) znajduje się centrum miasta Mali Lošinj z licznymi sklepami, barami i restauracjami, a także zabytki – Muzeum Apoksyomenosa, Kościół Świętego Marcina z XV wieku.

Hotel Bellevue wraz z otaczającymi go nadmorskimi willami leży w zatoce Čikat, która pod koniec XIX wieku została uznana za „miejsce lecznicze” ze względu na specyficzny mikroklimat, który je rozślawił wśród wiedeńskiej arystokracji. Od 130 lat mieszkańcy Lošinj nie żegnają się ze swoimi gośćmi inaczej niż słowami „dopóki się znowu nie spotkamy”...

POKOJE HOTELOWE

Hotel Bellevue oferuje aż 13 typów pokoi: od standardowych dwuosobowych, po obszerne suite’y i apartament przy-

dencki. Podstawowa oferta to Superior Atrium Double Rooms, wyposażone w podwójne łóżka i balkon z widokiem na zieleni. To idealna oferta dla dwóch osób. Podłogi wyłożone są parkietem lub wykładziną. Powierzchnia pokoju wynosi 25 mkw. Łazienki mają ogrzewanie podłogowe i prysznic lub wannę.

Nieco większe pokoje to Deluxe Seaside. Mogą pomieścić trzy osoby i mają powierzchnię 38 mkw. Z balkonu z widokiem na morze, wyposażonego w leżaki i miejsca do siedzenia na świeżym powietrzu, rozciąga się widok na zatokę Čikat lub park leśny.

Apartamenty Suite Luxury Sea View składają się z dwóch pokoi dwuosobowych z dwoma osobnymi wejściami, salonu, trzech łazienek, garderoby i dużego tarasu z widokiem na morze. Apartament ma powierzchnię 113 mkw., a taras wyposażony w wannę z hydromasażem, leżaki i miejsca do siedzenia na świeżym powietrzu – prawie 80 mkw.

Najbardziej okazałe w hotelowym portfolio prezentuje się Apartament Prezydenci. Mamy tutaj do dyspozycji aż trzy dwuosobowe pokoje z trzema osobnymi wejściami, dwa przestronne salony, cztery łazienki i toalety dla gości, aneks kuchenny, dwie garderoby i taras. Apartament ma powierzchnię 185 mkw., a taras, wyposażony w dwie wanny z hydromasażem, leżaki i miejsca do siedzenia na świeżym powietrzu – 119 mkw. Goście apartamentu mogą korzystać z prywatnego baru, który jest regularnie uzupełniany.

We wszystkich pokojach i apartamentach dostępny jest bezpłatny bezprzewodowy dostęp do Internetu. Wszyscy goście dostają także pakiet startowy do SPA, czyli szlafroki i zestaw specjalnych ręczników.

HOTEL ALHAMBRA

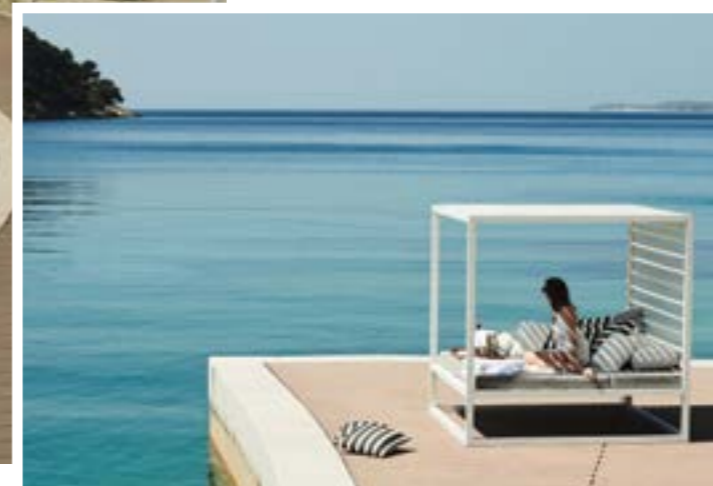
Na terenie kurortu znajduje się także wyjątkowy, butikowy hotel Boutique Hotel Alhambra & Historyczne Wille. Boutique Hotel Alhambra jest częścią prestiżowego stowarzyszenia Small Luxury Hotels of the World. Zaprojektowany został w stylu secesyjnym, otoczony jest parkiem. Hotel oferuje niezwykle przestronne pokoje, wśród których dominują wielkie suite’y, jak choćby 90-metrowa Augusta Grand Suite czy 65-metrowa Alhambra Suite.

Goście Alhambry mają wyjątkową możliwość korzystania z doskonałej restauracji Alfred Keller, wyróżnionej gwiazdka Michelin. Kuchnia Szeffa Michaela Gollenza opiera się na klasycznych francuskich technikach gotowania, a następnie wzbogacana jest smakami z całego świata. Warto spróbować między innymi scampi tartare z tajsąką sałwą miętową, filetu z ryby adriatyckiej pieczonego na patelni z koprem włoskim kulem i krótkie żeberko paprykowe bbq.

Prawdziwy relaks czeka na hotelowych gości w Cube Spa. Na 660 metrach kwadratowych mamy do dyspozycji m.in. kryty basen z podgrzewaną wodą morską oraz liczne gabinety zabiegowe, łaźnie i sauny.

WILLE, CZYLI PRYWATNY LUKSUS

Na terenie kompleksu znajduje się pięciogwiazdkowa strefa typu ultra luxury, do której należy pięć willi nad samym brzegiem morza.

Ze względu na łatwy i szybki dojazd/dolot teren kompleksu to dobre miejsce na duże i małe spotkania firmowe oraz konferencje biznesowe czy naukowe.

i 15,5 punktami Gault&Millau. Oferuje tradycyjną kuchnię japońską, która łączy japońskie potrawy ze świeżymi śródziemnomorskimi składnikami pochodzącymi z lokalnych upraw ekologicznych. Nigiri sushi, maki sushi, a także inne wybrane specjalności z menu gwarantują niezwykle doznania. Coś dla siebie znajdą też tutaj smakosze whisky z renomowanych japońskich destylarni, takich jak Nikka Taketsuru, The Yamazaki, Hakushu i Hibiki.

Dzięki programowi win starannie wyselekcjonowanemu przez sommeliera Filipa Veselovaca, Matsunoki zdobyło tytuł "Best of Award of Excellence", oznaczony dwoma kieliszkami do wina, zgodnie z nagrodami Restaurant Awards 2022 i 2023 przyznawanymi przez renomowany amerykański magazyn Wine Spectator. W karcie win znajdziemy aż 485 pozycji, w tym lokalne chorwackie takie jak Graševina, Teran i Plavac Mali.

Bardziej tradycyjną, europejską i raczej włoską kuchnię, acz w wieloma eksperymentami, proponuje restauracja BAVA. Restauracja oferuje kompleksowe menu z klasycznymi antypastami, wyselekcjonowanym wyborem makaronów i risotto oraz daniami głównymi na bazie ryb, mięsa i opcji wege. Naturalnie wszystko w akompaniamentcie prosecco oraz najlepszych „toskanów”.

ATRAKcje I SPA

W pięciogwiazdkowym kurorcie nie mogło zabraknąć SPA z prawdziwego

zdarzenia i tak jest w istocie. Goście mają do dyspozycji okazałe Bellevue SPA Clinic (warto wspomnieć, że Bellevue został uznany za najlepszy hotel SPA w Chorwacji w 2022 i 2023 roku, a także za najlepszy hotel SPA na świecie w 2021 roku przez World SPA Awards).

Chętni odnajdą tutaj wszystko, czego w nowoczesnym SPA nie może zabraknąć: całą gamę zabiegów odnowy biologicznej, masaży, detoksykacji i pielęgnacji urody. Wszystko to odbywa się na imponującej powierzchni 2500 mkw. w siedmiu gabinetach zabiegowych, prywatnych apartamentach dla par z łaźniami i saunami, salonach manicure/pedicure. Do dyspozycji gości są wanny do hydroterapii i chronoterapii, kriosauna, lekarze oraz dietetycy.

Relaks SPA to nie jedyna atrakcja. Warto wybrać się na wycieczkę choćby do sąsiednich miasteczek na wyspie. Znajdziemy też ponad 250 kilometrów ścieżek i szlaków, dzięki którym poznamy Losinj. Można także pograć w tenisa na wielu kortach, także ulokowanych w samym kurorcie.

Naturalnie na gości czekają także sporty wodne: pływanie kajakiem, na padlu, łowienie ryb czy nawet nurkowanie. Można także zamówić rejs łodzią a nawet ...lot prywatną kilkuosobową Cesną!

NA SPOTKANIA I KONFERENCJE

Ze względu na łatwy i szybki dojazd/dolot teren kompleksu to dobre miejsce na duże i małe spotkania firmowe oraz konferencje biznesowe czy naukowe.

Największa, modułowa sala konferencyjna Mundus pomieści nawet 360 osób. Jest ona wyposażona w ergonomiczne meble, nowoczesną technologię konferencyjną i pętlę indukcyjną do komunikacji z osobami niedosłyszącymi.

W hotelu Bellevue znajdują się także dwie mniejsze sale konferencyjne – Lanterna i Sekstans – obie z dostępem do hotelowego tarasu z widokiem na sosny i morze. Sale te są odpowiednie dla mniejszej grupy osób, które chcą osiągnąć konkretny cel, w otoczeniu inspirującej scenarii. Bardzo kameralne spotkania, np. zarządu, można zorganizować w jednej z willi. ■

RESTAURACJE

Zespół hotelowy oferuje doskonałą kuchnię w restauracjach oraz kilka barów dziennych i nocnych, z których także możemy korzystać, gdy mamy ochotę na przekąskę. Ofertę restauracyjną otwiera wyjątkowa japońska restauracja Matsunoki. Została zaprojektowana przez architektów ze studia Franić-Šekoranja. Znajdziemy tutaj bar sushi oraz otwartą kuchnię.

Szef tutejszej kuchni Orhan Karioglu pochodzi z Turcji, pracował w wielu najbardziej znanych, wielokrotnie nagradzanych restauracjach, takich jak Nobu, Zuma czy Hakkasan. Warto wspomnieć, że Matsunoki została wyróżniona w plebiscycie Michelin

Willi Hortensia otoczona jest ogrodem, w którym znajduje się podgrzewany odkryty basen z wodą morską i strefa masażu na świeżym powietrzu. Jej goście mogą korzystać także z prywatnej plaży znajdującej się bezpośrednio przed willą. Luksusowe pokoje zostały zaprojektowane jako integralna część z łazienką i tarasem, z widokiem na morze i zatokę. Do odbywania kameralnych spotkań idealnie nadają się jadalnia z tarasem i przestronny salon z barem. Salon można także przekształcić w przestrzeń konferencyjną. A wieczorem skorzystać z prywatnej strefy Wellness & Beauty z saunami fińskimi i siłownią.

W willi znajduje się dziesięć apartamentów na trzech piętrach, mogących pomieścić do dwudziestu osób. Jej goście mogą liczyć na całodobową opiekę kamerdynera i szefa kuchni.

Nieco bardziej kameralna jest Willa Mirasol, zbudowana w stylu secesyjnym. Tuż przed nią goście mają do dyspozycji fragment zatoki oraz ogród i dwa tarasy. Goście mogą korzystać ze specjalnej sali kinowej, bilarda, biblioteki i strefy wellness z saunami. Jest tutaj osiem przestronnych apartamentów, które pomieszczą nawet szesnaście osób. Na uwagę zasługują wnętrza z dużą ilością marmurów i detali z najwyższej półki, wśród nich jest m.in. szkło z Murano.

Relaks SPA to nie jedyna atrakcja. Warto wybrać się na wycieczkę choćby do sąsiednich miasteczek na wyspie. Znajdziemy też ponad 250 kilometrów ścieżek i szlaków, dzięki którym poznamy Losinj. Można także pograć w tenisa na wielu kortach, także ulokowanych w samym kurorcie.

Na pragnących nieco więcej intymności czeka Captain's Villa Rouge. Leży na uboczu, jest otoczona pięknym ogrodem i została zaprojektowana przez znanego wiedeńskiego architekta Friedricha Sigmunda. Kilka lat temu została odrestaurowana i zachowana w oryginalnej klasycznej formie. Otacza ją taras, wokół którego kwitną drzewa cytrynowe. Miłośnikom marynistyki spodoba się główna sypialnia kapitana, która prezentuje bogatą historię marynarki wojennej. Łazienka jest ozdobiona kamieniami szlachetnymi, co nawiązuje do znalezionych przez marynarzy skarbów. Willa oferuje siedem apartamentów na trzech piętrach. Do dyspozycji gości jest też podgrzewany odkryty basen.

Na amatorów epoki Belle Epoque czeka Villa Hygeia, która w przeszłości należała do bogatej rodziny właścicieli stoczni. Jest kameralna, może pomieścić dziesięciu gości w pięciu apartamentach. Dorośli z kolei skorzystają z sali kinowej i piwniczki z winami.

Całości willowej oferty dopełnia urządzona w stylu klasycznym Villa Sea Princess Nika. Obiekt znajduje się w sosnowym lesie nad zatoką, może pomieścić do czterestu osób w siedmiu apartamentach na trzech piętrach. Goście mają do dyspozycji prywatne SPA, kino domowe oraz łaźnię, a także jadalnię na świeżym powietrzu oraz doskonale wyposażoną kuchnię z grillem.

HOTELE

Wszyscy wiemy jak ważne są w podróży lokalne inspiracje. Meldując się w hotelu, w nieznanym nam mieście, chcemy doświadczyć tego co nowe, ale przede wszystkim autentyczne i prawdziwe. Dotyczy to zarówno oferty kulturalnej, jak i kulinarnej. Chcemy przeżywać ważne chwile w oryginalnych miejscach, czerpiąc z tego co lokalne, a więc często dla nas – intrygujące i ciekawe.

Discover Local Guide

Hotel położony jest zaledwie pięć minut spacerem od głównego dworca kolejowego, a bliskość najważniejszych obiektów w mieście: sklepów, restauracji i instytucji kultury – zachęca do zwiedzania.

HOTELE MERCURE W GDAŃSKU

Hotele Mercure słyną z gościnności i są znane jako miejsca, w których warto się zatrzymać, jeśli chcemy doświadczyć lokalnej kultury w autentyczny sposób. Marka Mercure rozwija projekt własnych przewodników w formie mobilnej, które pomagają gościom odkrywać rekomendowane przez hotel miejsca. QR code jest dostępny w recepcji hotelowej.

W tym roku do hoteli z trzynastu europejskich miast posiadających Discover

Local Guide, dołączyły kolejne. Mogą z nich skorzystać goście Mercure w Antwerpii (Belgia), Manchesterze, Sheffield, Glasgow i Brighton (Anglia), w Dusseldorfie, Kolonii i Hamburgu (Niemcy), w Hadze (Holandia), w Belgradzie (Serbia), Tbilisi (Gruzja), Almaatach (Kazachstan), a także – w Gdańsku.

Hotele z widokiem

Czterogwiazdkowy Hotel Mercure Gdańsk Stare Miasto usytuowany w najwyższym budynku w mieście, ofe-

ruje wspaniałe widoki na zabytki, w tym będącą już pomnikiem historii – Stocznnię. Można w nim odpocząć po całym dniu pełnym wrażeń.

Położony jest zaledwie pięć minut spacerem od głównego dworca kolejowego, a bliskość najważniejszych obiektów w mieście: sklepów, restauracji i instytucji kultury – zachęca do zwiedzania. Dzieli go zaledwie 400 metrów od Starego Miasta i 200 metrów od galerii handlowej Madison, w której działa ponad 100 sklepów. Codziennie rano serwowa-

KONTAKT:
Hotel Mercure
Gdańsk Stare Miasto
mercure.com
#discoverlocal

ne jest tu urozmaicone śniadanie, które na życzenie może być też dostarczone do pokoju. Hotelowa restauracja Winestone specjalizuje się w winach oraz daniach serwowanych na kamiennych płytach – „les planches”. Goście chwalą sobie nowoczesny design, funkcjonalne pokoje, a przede wszystkim nienaganny, spersonalizowany serwis. Siedząc na hotelowym tarasie można posłuchać koncertów carillonowych i wsłuchać się w brzmienie gdańskich dzwonów.

Otoczony bujną zielenią Hotel Mercure Gdańsk Posejdon położony jest zaledwie 100 metrów od piaszczystej plaży w Jelitkowie, rekreacyjnej dzielnicy Gdańska. Bliskość sopockiego mola i

ścieżek rowerowych oraz tereny zielone hotelu umożliwiają rekreację i wypocznę. Hotel oferuje 151 przestronnych pokoi oraz restaurację Winestone. Blisko stąd do Parku Oliwskiego z zabytkową Bazyliką archikatedralną, Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego i hali Ergo Arena, w której odbywają się wydarzenia kulturalno-sportowe. Hotel znajduje się w pobliżu biznesowego centrum Trójmiasta, dlatego idealnie sprawdza się podczas podróży służbowych.

Gdańsk lokalnie

Korzystając z mobilnego przewodnika dostępnego dla gości hoteli Mercure w Gdańsku, możemy wędrować po wpi-

sanej na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO Starówce. Mijamy Długi Rynek, kościół Mariacki, potężne bramy miejskie i kamienie świadczące o hanzatyckiej przeszłości miasta. Odwiedzamy jedyne na świecie Muzeum Bursztynu, aż dochodzimy do Drogi Królewskiej. Nieco dłuższy spacer, proponowany przez przewodnik, wiedzie do Stoczni Gdańskiej, w której narodził się NSZZ „Solidarność”. Dziś miejsce to tętni życiem, pełniąc rolę lokalnego centrum sztuki, kultury, muzyki i gastronomii.

Podążając za rekomendacjami Discover Local Guide hoteli Mercure w Gdańsku, możemy wybrać się do rezerwatu przyrody, czyli na 11-kilometrową Plażę Sobieszewską. To idealny azyl dla osób szukających ciszy i spokoju, marzących o odpoczynku. Granicę plaży wyznaczają tu zjawiskowe wydmy i malownicze ujście Wisły. Można spacerować, uprawiać sporty wodne takie jak windsurfing, ale również obserwować ptaki, a jest ich tu aż 300 gatunków. Przewodnik rekomenduje także lokalną restaurację „Kubicki”, położoną nad brzegiem Motławy, której tradycje sięgają 1918 roku. W jej menu znajdziemy tradycyjne polskie dania w nowoczesnej odsłonie. A jeśli starczy nam czasu – za radą przewodnika możemy, korzystając z kolei regionalnej lub samochodu, wybrać się do Malborka, żeby zwiedzić słynny i tajemniczy Zamek Krzyżacki. Podczas pobytu w hotelach Mercure w Gdańsku atrakcji na pewno nie zabraknie! ■

Odkryj zalety prawdziwego SPA

Dni są ciepłe, długie, a lato zachęca do przyżycia przygody. Czyż jest lepszy czas na to, aby zakochać się w nowym miejscu i cieszyć się pełnią relaksu?

Niezależnie od tego, czy jesteś smakoszem, poszukiwaczem przygód, czy samotnikiem, romantykiem lub duszą towarzystwa, poznaj nowe miejsce, w którym każda wolna chwila jest celebrowana. A jeśli jesteś jedną z tych osób, które cenią sobie nade wszystko całościowe doświadczenia, twoim celem podróży powinno być takie miejsce, które zapewni Ci pełen komfort i najwyższą jakość usługi. Twoje wysokie wymagania i oczekiwania spełni całkowicie Hotel SPA Dr Irena Eris Krynica Zdrój 12+, kierujący swoją wysublimowaną ofertę do osób dorosłych.

ZADBAMY O CIEBIE

Jest to prawdziwe SPA, w którym odczuwany wszechobecny spokój sprawi, że poczujesz się zrelaksowany już po przekroczeniu progu hotelu i będziesz rozpieszczany na każdym kroku. Tu uwolnisz się od codziennej rutyny, oddając się w ręce naszych specjalistów. Przygotujemy propozycje pobytu zgodnie z Twoimi potrzebami, a następnie zrealizujemy go tak, by na każdym jego etapie dostarczać pozy-

tywnych emocji. Poranek w rytmie slow z filiżanką pysznej kawy na tarasie, zabiegi pielęgnacyjne połączone z aromaterapią, błogi relaks na basenie, spacer po okolicy, wieczór z książką w kawiarni i w końcu wyspanie się w komfortowym pokoju, to zaledwie kilka propozycji na pełen przyjemności niespieszny wypoczynek, którego tak bardzo nam potrzeba.

ATRAKcje W HOTELU

Niezapomniane widoki na Jaworzynę Krynicką, kojąca wzrok zieleń przyrody otaczającej hotel i otwarta przestrzeń zachwycą swoim urokiem i towarzyszącym poczuciem wolności. Na miejscu odkryjesz również smakowitości w hotelowej restauracji, czy możliwość uczynienia swojego ciała piękniejszym podczas pielęgnacji w Kosmetycznym Instytucie, lecz to tylko część z bogatej oferty tego luksusowego hotelu. Także powrót do pokoju, wyposażonego we wszelkie udogodnienia, dzięki którym niczego nie będzie ci brakowało, za każdym razem sprawi przyjemność.

PRZYJEMNOŚCI NA KAŻDYM KROKU

Jeśli lubisz poznawać nowe miejsca i atrakcje regionu i jesteś ciekaw tego, co znajduje się w okolicy, to w Krynicy-Zdroju znajdziesz ich pod dostatkiem. Zawsze możesz też liczyć na

Poznaj nowe miejsce dla dorosłych, w którym każda wolna chwila jest celebrowana.

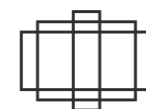
rekomendację pracowników recepcji. Doskonale wiedzą, które miejsca zasłużą na twoją uwagę. Po aktywnie spędzonym dniu, warto udać się na wykwintną kolację do restauracji Szósty Zmysł, gdzie szef kuchni zadba, aby czas posiłku zamienił się w celebrowanie kulinarnych doskonałości.

SPOKÓJ I HARMONIA

Podczas pobytu w hotelu nie możesz pominąć jeszcze jednej przyjemności – Centrum SPA z basenem, kompleksem saun i z trzema jacuzzi, w tym jedno na tarasie zewnętrznym. Tu nie tylko zaznasz błogości i wyciszenia, ale możesz również nacieszyć się bajkowym widokiem na majestat gór Beskidu Sądeckiego, rozpościerającym się za panoramicznym oknem. Emanujący spokojem i tajemną mocą pejzaż ukoji nerwy i przywróci harmonię.

Hotel SPA Dr Irena Eris Krynica Zdrój 12+ oferuje swoim gościom idealne połączenie komfortu, autentyczności i luksusu. Dlatego takie miejsca są chętnie wybierane przez osoby o wysokich wymaganiach, świadome swoich potrzeb, które wolą odkrywać nowe miejsca na własną rękę.
DrIrenaErisSPA.com

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

ORKANA
APARTMENTS

ULTRA BUTIKOWA INWESTYCJA W SERCU MOKOTOWA

To ostatnia szansa by zamieszkać w wyjątkowym apartamencie o powierzchni 157 m² z tarasami 38 m²

GOTOWE DO ODBIORU

orkana-apartments.pl

+ 48 699 890 675

CIRIL

Poznań jak nowy

Stary Rynek w Poznaniu, po długim okresie remontów, powrócił w nowej odsłonie, zachwycając mieszkańców i turystów. Ten historyczny plac, który jeszcze niedawno wydawał się być nieuchronnie pogrążony w chaosie budowlanym, teraz prezentuje się świeżo i urokliwie. Poza odnowionymi kamienicami, które od lat stanowiły charakterystyczny element Starego Rynku, pojawiły się także inne nowości. Wśród nich wymienia się zwiększoną dostępność dla osób z ograniczeniami ruchowymi. Dodatkowo, inwestycje w infrastrukturę przyjazną rowerzystom oraz udogodnienia dla ro-

dzin z małymi dziećmi sprawiają, że Stary Rynek staje się bardziej przyjazny dla wszystkich odwiedzających.

Warto również zwrócić uwagę na nowo powstałe wyspy zieleni, które idealnie wpisują się w filozofię zarządców miasta, by tworzyć je jak najbardziej przyjaznym środowisku. Warto wspomnieć, że Poznaniu jest teraz ponad 50 parków o łącznej powierzchni ponad 350 hektarów. Remont Rynku przyczynił się do odświeżenia i ożywienia tego historycznego miejsca.

POZNAŃSKIE KOZIOŁKI

W XVI wieku, podczas renesansowej przebudowy ratusza, na wieży pojawi-

Odnowiony w ostatnich latach poznański Sheraton to 180 wygodnych i eleganckich pokoi i apartamentów.

ły się koziołki, zgodnie z kontraktem zegarmistrza Bartłomieja Wolffa. Legenda mówi, że podczas uczty sarni udziec zsunął się w ogień, a ratunkiem okazały się dwa koziołki. Niestety, zwierzęta wyrwały się spod kontroli i uciekły prosto na ratuszową wieżę.

Tam, na gzymsie wieży, koziołki zaczęły beztrudno uderzać się wzajemnie rogami, co wywołało śmiech zgromadzonych gości. Ten niecodzienny widok przeszedł do historii jako jedno

z najbardziej niezwykłych wydarzeń związanych z przebudową Ratusza w Poznaniu, stając się nieodłącznym elementem miejskiego krajobrazu oraz ważnym symbolem miasta.

Ratusz, poza swoją architektoniczną wartością, skrywa także tajemnice. Dzięki niedawno udostępnionym gotyckim piwnicom, można zgłębić najdawniejsze dzieje Poznania i zobaczyć na przykład oryginalny pręgierz.

MONET W POLSCE

Na miłośników sztuki w Poznaniu czeka jeszcze wiele atrakcji, m.in. Muzeum Narodowe, które skrywa bogatą kolekcję polskiej i europejskiej sztuki z „Plaży w Pourville” na czele; to jedyny obraz impresjonisty Claude’a Moneta w polskich zbiorach.

NA DESER

Wiele jest miejsc wartych odwiedzenia w Poznaniu, ale na pewno trzeba jeszcze napisać o czymś związanym z silną kulturą kulinarną w Wielkopolsce.

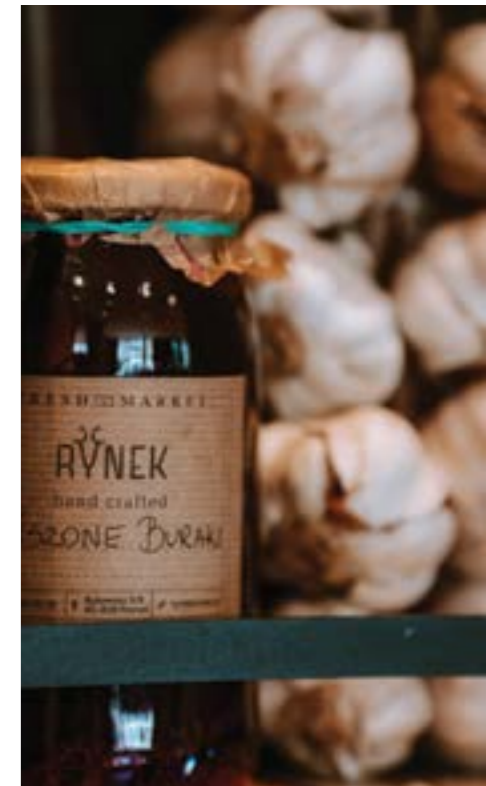
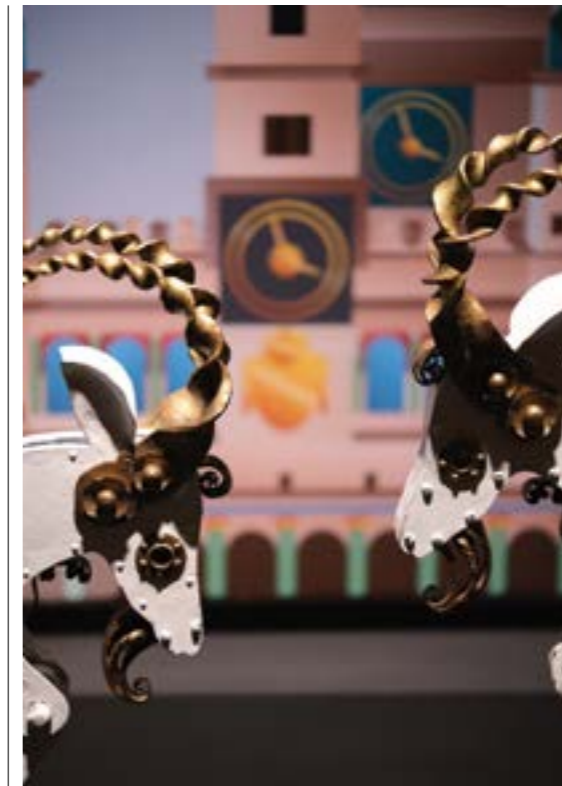
Tradycja pieczenia rogali świętomarcińskich ma korzenie sięgające co najmniej połowy XIX wieku, co potwierdzają historyczne reklamy z tamtego okresu. Jednakże, poznańska wersja tych pysznych wypieków wyróżnia się nie tylko długą historią, ale również bogatym wnętrzem, wypełnionym białym makiem i mnóstwem bakalii. Najważniejszym aspektem historii rogali świętomarcińskich jest ich rola w dzieleniu się nimi z bliskimi lub tymi, którzy ich potrzebują.

Co także ciekawe, od 2008 roku rogalę są chronione unijnym znakiem Chronione Oznaczenie Geograficzne, co oznacza, że mogą być wypiekane tylko przez cukierników z Poznania i okolic, którzy posiadają odpowiedni certyfikat.

Chcąc zgłębić historię tych wyjątkowych wypieków oraz miasta Poznania, warto odwiedzić Rogalowe Muzeum Poznania. To miejsce to żywiołowy i pełen humoru pokaz, który trwa około godziny. A jego nieodłączną częścią jest oczywiście degustacja autentycznych, certyfikowanych rogali świętomarcińskich.

NA NOC I NIE TYLKO

A gdzie spać w Poznaniu? Odnowiony w ostatnich latach poznański Sheraton to 180 wygodnych i eleganckich

Na miłośników sztuki w Poznaniu czeka jeszcze wiele atrakcji, m.in. Muzeum Narodowe.

pokoi i apartamentów, restauracja SomePlace Else, gdzie co tydzień odbywa się karaoke, Rynek z polską kuchnią z twistem, a także basen i przestronna siłownia oraz kilka nowoczesnych sal konferencyjnych. Wybierając Sheraton, zbieramy punkty w programie lojalnościowym Marriott Bonvoy (globalnie największym w branży, skupia-

jącym ponad 200 milionów osób), które można wymienić na kolejne noclegi w hotelach sieci Marriott International na całym świecie. Lokalizacja hotelu jest po prostu idealna: dojedziemy tu autem z lotniska w 15 minut, z Dworca Głównego dojedziemy w 10 minut, a spacer na słynną ulicę Święty Marcin zajmie 5 minut. ■

Waldorf Astoria Seychelles Platte Island

Nowy raj na Seszelach, niedawno otwarty Waldorf Astoria na Platte Island, oferuje pięćdziesiąt willi z prywatnym dostępem do plaży, doskonały serwis i relaks, który zagwarantować może tylko pobyt na wyspie.

Na wyspę Platte położoną na Oceanie Indyjskim, docimy samolotem z logo Waldorf Astoria z portu lotniczego na Mahe – stolicy Seszeli. Boarding pass jest tu wypisywany ręcznie, co szczególnie docenią fani awiacji kolekcjonujący tego typu „pamiątki”. Podczas podróży trwającej niespełna pół godziny, trudno oderwać wzrok od okien samolotu, przez które widać turkusowe laguny. Kiedy maszyna osiada na pasie przecinającym wyspę, niemal cały staff hotelu czeka na płycie lotniska. Każdy z gości jest tu witany w tak szczególny sposób.

WILLA Z WIDOKIEM

Po powitalnej herbacie z lodem, pojechałam buggy do mojej willi. Już z daleka zobaczyłam stojący przed nią rower. Bardzo mnie to ucieszyło i stał się on moim środkiem lokomocji przez następne trzy dni.

Willi jest przestronna, składa się z salonu, w którym można usiąść na wygodnych fotelach lub kanapie, a także z sypialni z ogromnym łóżkiem i marmurowej łazienki zaprojektowanej dla dwóch osób. Podczas upalnych dni i nocy, których na Seszelach nie brakuje, można również wziąć prysznic na zewnątrz willi. Okna – od podłogi do sufitu – są przesuwane, co daje poczucie, że willi nie ma jednej ze ścian i możemy obserwować otaczający ją zielony ogród bez końca. Z drewnianego tarasu na którym stoi wygodne okrągłe łóżko, można od razu wejść do dość dużego, prywatnego basenu z idealną temperaturą wody. A jeżeli zrobimy kilkadziesiąt kroków więcej i przejdziemy przez palmowy ogród, znajdziemy się na białej plaży, nad brzegiem ciepłego Oceanu Indyjskiego. W białym piasku mają tu swój dom małe kraby. Można spacerować lub kąpać się do woli.

Waldorf Astoria Seychelles Platte Island oferuje pięćdziesiąt prywatnych willi z basenami. Z każdej z nich rozciąga się zachwycający widok na bujną roślinność, fale wody, białe plaże i czternastokilometrową koralową lagunę. hilton.com

W ZGODZIE Z NATURĄ

Architekci ze studia eco.id z Singapuru, którzy odpowiadają za projekt resortu, postanowili dopasować budynki do krajobrazu lokalnej przyrody. W tym celu użyli ekologicznych materiałów oraz naturalnej palety kolorów. Hotel jest eco pro i trzeba przyznać, że wszyscy bardzo tu dbają o zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

– Wierzymy, że prawdziwy luksus nie polega tylko na przyjemnościach, ale także na wspieraniu głębokiego połączenia człowieka z naturą. Naszym

celem jest stać się kurortem o zerowym wpływie na środowisko, dlatego bardzo starannie wybieramy, co robimy i jak to robimy – zarysowuje główną filozofię kurortu Elias Pertoft, dyrektor generalny Waldorf Astoria Seychelles Platte Island.

SAFARI NA OCEANIE

Platte jest mała, ma zaledwie pół kilometra szerokości i można ją obejść całą w niespełna pół godziny. Nie sposób się tu jednak nudzić, bo oferta jedynego hotelu na niej – Waldorf Astoria należącego do sieci Hilton – jest wyją-

kowo bogata. Można skorzystać z usług bardzo dobrego spa, pograć w tenisa i wskoczyć do gigantycznego basenu. Na szczególną uwagę zasługuje przy tym szeroka oferta atrakcji wodnych, takich jak kitesurfing, nurkowanie, terenowe wycieczki z biologami morskimi, oceaniczne safari na żaglówec czy wędkowanie muchowe.

Bardzo polecam zwłaszcza snorklowanie, które odbywa się dziesięć kilometrów od brzegu, gdzie rafa koralowa jest najpiękniejsza. Chętni otrzymują sprzęt: maskę z rurką oraz płetwy, i w towarzystwie doświadczonego instruktora spędzają kilka godzin unosząc się na falach i obserwując podwodny świat. Zachód słońca można tu obserwować z pokładu stateczku, który wywozi gości poza horyzont wyspy, tam gdzie najpiękniej widać spektakl znikania złotej kuli w błękicie oceanu.

KULINARNE DOŚWIADCZENIA

Ogromnym atutem pobytu w Waldorf Astoria jest menu i selekcja win, jakie oferuje Waldorf Astoria. Poczawszy od śniadania serwowanego każdemu indywidualnie, co również zapobiega mar-

Oddanie hołdu świeżym, wysokiej jakości produktom znajduje wyraz w popisowych daniach restauracji.

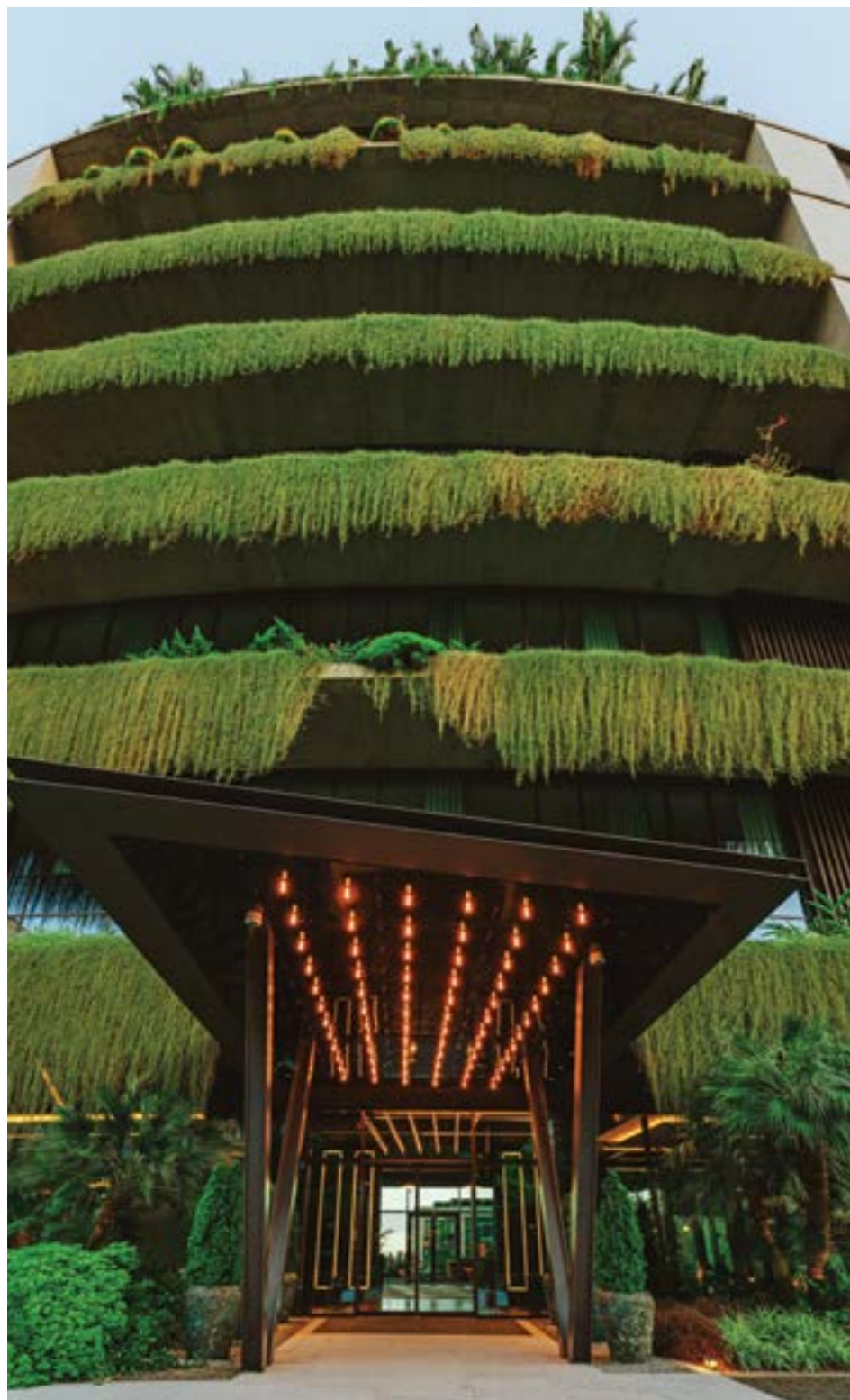

nowaniu się jedzenia, a skończywszy na kolacji, która jest prawdziwym kulinarnym doświadczeniem. Na wyspie jest sześć restauracji. La Perle to śródziemnomorska brasserie ze wspaniałymi owocami morza, w Lalin króluje menu kreolskie, a w Maison des Epices prowadzonej przez argentyńskiego szefa kuchni zjemy najlepsze steki na Seszelach. Kolacja

w Moulin to kulinarna przygoda i jedna wielka niespodzianka, w Peacock Terrace napijemy się dobrej kawy i zjemy eco snacki, a w spektakularnie położonej Torti odpoczniemy jedząc wyrefinowane, lekkie potrawy. Wieczór zakończymy oglądaniem gwiazd, które na tej małej wyspie, z dala od cywilizacji, świecą najpiękniej. ■

Hotel The Reserve Madera

Położony w samym sercu stolicy Madery i będący niejako częścią słynnego Savoy Palace, nowootwarty The Reserve jest obecnie jednym z najbardziej wyrafinowanych hoteli w Europie. Warto się w nim zatrzymać z powodu idealnej lokalizacji, najlepszego serwisu, a także wyrafinowanego designu.

IDEALNY WYPOCZYNEK

Szukając wycieczki idealnego, trafiłem do The Reserve. Kameralny, bo oferujący zaledwie 40 pokoi, z których roztacza się niczym nie zmażony widok na Atlantyk, butikowy, ponieważ spersonalizowana obsługa rozpiera swoich gości, The Reserve jest również przykładem najlepszego hotelowego designu.

Przygoda z The Reserve zaczyna się już na lotnisku, kiedy czeka na Ciebie biały rolls-royce z kierowcą. Podróż do hotelu trwa niespełna 20 minut, ale można ją uprzyjemnić prosząc o kieliszek szampana. Osobna recepcja, dedykowana tylko gościom The Reserve, to pięknie urządzone pomieszczenie, pełne bibelotów i książek. Siedząc na wygodnym fotelu, czekamy na check-in. Zapoznajemy też wtedy naszego personalnego asystenta (Guest Experience Personal Assistant), który umożliwia spełnienie wszystkich naszych potrzeb i życzeń. Robi dla nas rezerwacje posiłków w wybranych restauracjach, pomaga w doborze wina, aranżuje śniadanie na przylegającej do naszej suity tarasie. Może również zamówić dla nas bezpłatną usługę rozpakowywania walizki, a przy wyjeździe – jej spakowania.

SUITA Z WIDOKIEM NA OCEAN

Każda z suit jest przestronna, składa się z dużej części sypialnej, z gigantycznym łóżkiem z najwygodniejszym materacem, jaki tylko można sobie wyobrazić. Kolejnym pomieszczeniem jest salon z wygodnymi sofami, ławą, telewizorem, miejscem do parzenia kawy i herbaty, a także doskonale zaopatrzonym barem. W pomieszczeniach dominują odcienie granatu, gołębiego błękitu, białego i szarości. Marmurowa łazienka i toaleta znajdują się w przedpokoju, w których nie brakuje dużych szaf stanowiących

idealną garderobę. Luksus, komfort i naturalne piękno – tak można trzema słowami określić The Reserve.

RESTAURACJE I BARY

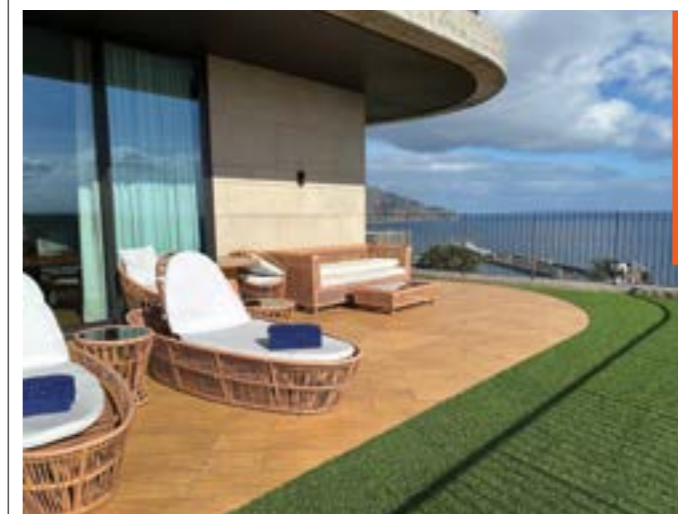
Niezwykłym doświadczeniem kulinarnym będzie kolacja w restauracji Galaxia Skyfood, znajdującej się na najwyższym piętrze, nawiązującej i nazwą i wystrojem do gwiazdowego obserwatorium. I rzeczywiście 7-daniowe menu degustacyjne inspirowane produktami typowymi dla Madery, takimi jak np. mini szaszłyki na gałązce z drzewa laurowego, czy deser – lody idealnie przypominające miniaturę banana – nie ma sobie równych. Podczas kolacji trzeba tylko podjąć trudną decyzję – w którym kierunku patrzymy? Czy na rozświetlone zwykle nad Funchal niebo, czy na nadciągające z kuchni kolejne talerze? Wychodząc z restauracji można jeszcze wstąpić do Galaxia Skybar na ulubionego drinka, a w ciągu dnia – odpocząć nad Galaxia Skypool – basenem bez krawędzi, z którego roztacza się najpiękniejszy widok na stolicę Madery i na dominujący nad wszystkim Atlantyk.

Jacaranda Lounge&Club to strefa dla gości, którzy zdecydowali się na pakiet premium. W ciągu dnia można tam zjeść kameralne śniadanie, a następnie przekąski, do których serwowane jest wino, kawa, herbata i soki. Wieczorem ta przestrzeń zmienia się w wyrafinowaną restaurację Nikkei@Jacaranda, słynącą z kuchni fusion i dań z owoców morza z azjatyckim twistem.

Do restauracji Alameda, specjalizującej się w kuchni śródziemnomorskiej, warto wybrać się na dobry lunch, a w Pau de Lume czeka nas uczta z typowo portugalskimi przysmakami. Restauracje: Hibiscus, Orchidaceae Atelier i Terreiro Concept to również godny polecenia wybór.

BUSINESS CENTRE I SPA

Hotel, w połączeniu z ofertą pięcigwiazdkowego Savoy Palace jest doskonałym miejscem na konferencje, szczególnie że na Maderę można teraz dolecieć z Polski bezpośrednio z Warszawy i z Katowic. Powierzchnia sali balowej w Savoy Palace, która może pomieścić 1400 osób wynosi 928 mkw.

Luksus, komfort i naturalne piękno – tak można trzema słowami określić The Reserve.

wego lasu laurowego, który rośnie na wyspie od ponad 40 milionów lat. Już wchodząc do Laureia Spa można odnieść wrażenie, że znaleźliśmy się wśród zielonych, pachnących konarów drzew. Do dyspozycji gości jest 11 gabinetów zabiegowych, Champagne&Nails Bar, pokój do haloterapii, sauna, jacuzzi, hammam, ice fountain, sensoryczne prysznice, podgrzewany basen wewnętrzny, a także pokój do relaksu, w którym sączy się przyjemna muzyka oraz zapach laurowych liści. Zabiegi na ciało, wykonywane na bazie olejku laurowego, przypominają o potrzebie bliskości człowieka z przyrodą. W Spa używane są następujące brandy kosmetyków: Margaret Dabbs, Linda Meredith, Sodashi, Aromatherapy Associates, Gentleman's Tonic, Vitaman.

The Reserve to idealne miejsce na luksusowy relaks dla osób ceniących sobie nowoczesny komfort, wyrafinowany design, urozmaiconą kuchnię, a także słońce przez cały rok i bliskość mieniącego się codziennie w innym kolorze oceanu. ■

KONTAKT:
The Reserve
Avenida
do Infante, 25
9004-5 Funchal
Madera, Portugalia
savoysignature.com

BILETY LOTNICZE DLA KLIENTÓW INDYWIDUALNYCH I FIRM

www.centrumlotow.pl

ATRAKCYNE OPŁATY SERWISOWE • OKAZJE BIZNES I FIRST
TANIE LINIE • OFERTY HOTELOWE • DZIESIĄTKI PORAD

BEZPIECZEŃSTWO

RYZIKO *w podróży*

W dzisiejszych czasach podróże biznesowe, zwłaszcza do odległych zakątków świata, są obciążone sporą dawką ryzyka. Dlatego przeczorni podróżni zawsze mają w zanadru plan na wypadek niespodziewanych sytuacji.

Wytrawni podróżni dobrze wiedzą, że w zagranicznych wozach kwestią nie jest to, czy coś pójdzie nie tak, lecz – kiedy tak się stanie. Podróże obfitują w niespodziewane sytuacje: od opóźnionych lotów, po zagubione bagaże.

– Odrodzenie globalnej turystyki zbiegło się w czasie z niezwykle skomplikowaną sytuacją na świecie, na którą składają się zarówno wydarzenia geopolityczne, klęski żywiołowe, epidemie w pewnych częściach globu, jak również niepokoje społeczne i rosnąca przestępczość – mówi Michael Rogers, główny analityk ds. bezpieczeństwa w International SOS. – Dziś, bardziej niż kiedykolwiek, podróżni muszą być na bieżąco informowani o panujących zagrożeniach i możliwych środkach zaradczych – dodaje.

Firmy świadczące usługi z zakresu zarządzania ryzykiem i bezpieczeństwem pełnią rolę zarówno ponurego wróżbity, jak i anioła stróża. Specjalizują się one w analizie istniejących i nowych zagrożeń, a także opracowują strategie minimalizujące te zagrożenia. A gdy wydarzy się coś nieprzewidzianego, posiadają specjalne protokoły awaryjne na wypadek wszelkich możliwych zagrożeń: od porwania, po erupcję wulkanu.

– Nasza praca jest zróżnicowana. Jednego dnia otrzymujemy zlecenie na opracowanie raportu wywiadowczego na temat sytuacji politycznej w danym regionie, a innym razem musimy przeprowadzić ewakuację pracowników lub zająć się sprawą porwania – tłumaczy Saskia Veldhuizen, koordynator ds. bezpieczeństwa w międzynarodowej agencji ochrony Healix.

Przygotowanie to podstawa

Znamy powiedzenie „przezorny, zawsze ubezpieczony”. Eksperti podkreślają, że przed odbyciem podróży służbowej waż- →

ne jest przeanalizowanie sytuacji w miejscu, do którego zamierzamy się udać, przestudiowanie tamtejszej kultury i obyczajów. Napięcia polityczne, prognozowane niekorzystne zjawiska pogodowe (np. pora monsunowa), zasady dotyczące ubioru i zachowania w danej sytuacji – wszystkie te aspekty warto wziąć pod uwagę.

Jednak nawet tak proste środki ostrożności, jak sprawdzenie aktualności szczepień czy zarezerwowanie na miejscu kierowcy, który zawiezie nas z lotniska prosto do hotelu, mogą uchronić nas przed poważnymi konsekwencjami.

Pomocne mogą być także narzędzia internetowe, takie jak Interaktywna Mapa Ryzyka (Interactive Risk Map) autorstwa International SOS, dzięki której możemy zapoznać się z analizą ryzyka w różnych zakątkach świata: począw-

TEKST TAMSIN COCKS

szy od zjawisk pogodowych, na trwających konfliktach militarnych kończąc. Ocena ustalana jest na podstawie analizy wielu czynników, od kwestii bezpieczeństwa, po kwestie medyczne.

Po raz pierwszy w historii tegoroczna Mapa Ryzyka obejmuje również zagrożenia związane ze zmianami klimatu w wyniku nasilenia się ekstremalnych zjawisk pogodowych.

W 2023 roku w Bangladeszu, Indiach i Laosie odnotowano rekordowo wysokie temperatury; w Tajlandii sięgnęły one 45,4 C, a w chińskim Xinjiangu 52,2 C. W wyniku cyklonu Freddy w południowej Afryce pół miliona ludzi straciło dach nad głową, natomiast Pekin ucierpiał z powodu burzy piaskowej. W 2023 roku w Stanach Zjednoczonych odnotowano 28 odrębnych incydentów pogodowych i klimatycznych, takich jak pożary, cyklony i powódzie, w których straty materialne wyniosły co najmniej miliard dolarów.

Veldhuizen przyznaje, że klęski żywiołowe mają coraz większy wpływ na podróże służbowe. – Nie mając świadomości

Przed odbyciem podróży warto poznać sytuację w miejscu, do którego się wybieramy.

ności na temat zjawisk pogodowych w miejscu, do którego się udajemy, możemy wylądować na Florydzie w porze szalejących tam huraganów. Podobnie ma się rzecz z osobami cierpiącymi na astmę, które wybierają się do zakątków świata o wysokim stopniu zanieczyszczenia powietrza. Dla nich taka podróż taka wiązać się z poważnymi problemami zdrowotnymi.

Niestabilne zjawiska pogodowe mogą także wpłynąć na naszą podróż w sposób pośredni, uniemożliwiając nam dotarcie na planowane spotkanie z powodu odwołania lotu.

Zmiany klimatyczne są również coraz częściej związane ze wzrostem zagrożeniem dla zdrowia ludzi. Przykładowo, rosnące temperatury mogą przyczynić się do nasilenia epidemii chorób przenoszonych przez komary, takich jak wirus Zika, denga czy malaria. Według Światowej Organizacji Zdrowia w 2022 roku odnotowano 249 milionów przypadków malarii, co stanowi wzrost z poziomu sprzed pandemii, czyli 233 miliony zachorowań w roku 2019.

Ryzyko na co dzień

Na szczęście większość osób podróżujących służbowo najprawdopodobniej unika najbardziej ryzykownych i skrajnie niebezpiecznych sytuacji, ale nie oznacza to, że nie są one narażone na niebezpieczeństwo.

– Podczas wyjazdów zagranicznych jedno z najpoważniejszych zagrożeń stanowią sytuacje, do których wielu z nas zdążyło już przywyknąć na co dzień – twierdzi Veldhuizen. – Kolizje drogowe, nieżył żołądek, kradzieże kieszonkowe – wszystko to spowszedniało nam tak bardzo, że często zapominamy jak się przed nimi chronić – dodaje. Jednak gdy któraś z powyższych sytuacji przydarza nam się w obcym, nieznanym kraju, stajemy wobec niej bezradni.

– Czasami, aby uniknąć nieprzyjemnych sytuacji, wystarczą proste środki zaradcze. Nie warto na przykład chwalić się w mediach społecznościowych naszym wyjazdem za granicę – tłumaczy Veldhuizen.

Uwagę zwrócić należy także na coś, co firma World Travel Protection nazywa „negatywnymi zachowaniami” względem płci, rasy lub religii. Według wy-

ników sondażu internetowego zleconego przez międzynarodową agencję ochrony podróży Opinium, aż 57 procent osób podróżujących służbowo doświadczyło lub było świadkami wymienionych wcześniej negatywnych zachowań.

Według raportu 20 procent podróżnych spotkało się z niechcianą uwagą lub protekcyjnym zachowaniem dotyczącym ich rasy lub płci, przy czym kobiety zgłaszały takie przypadki dwukrotnie częściej niż mężczyźni.

– Osoby podróżujące służbowo do najdalszych zakątków świata spotykają się z przypadkami nieprzyjaznego zachowania wobec mniejszości religijnych lub seksualnych. Dodatkowo odwiedzając kraj obcy kulturowo, często nie wiemy, jak właściwie zareagować na raniące nas uwagi albo zachowania tak, by nie narażać siebie ani naszych towarzyszy podróży na jeszcze większe ryzyko – mówi Kate Fitzpatrick, regionalna dyrektorka ds. bezpieczeństwa na region EMEA w firmie World Travel Protection.

Wyniki ankiety są jasną wskazówką dla firm wysyłających swoich pracowników w podróże służbowe, by zwracały one uwagę na takie kwestie jak płeć, rasa, pochodzenie etniczne, seksualność, podejście do których w pewnych częściach świata może być skrajnie odmiennie w stosunku do tego, do czego przyzwyczailiśmy się żyjąc w zachodniej kulturze.

Kobiety są częściej narażone na molestowanie seksualne, więc należy skrupulatniej je przygotowywać na niepożądane sytuacje i zapewnić im szerszy wachlarz strategii gwarantujących bezpieczeństwo. Należy także mieć świadomość, że w niektórych kulturach kontakt fizyczny między płciami może być źle widziany, łącznie z trywialnym podaniem ręki.

– Im więcej informacji przekaże nam klient, tym bardziej zindywidualizowanych porad możemy mu udzielić – mówi Veldhuizen. – Przykładowo możemy odradzić klientowi korzystanie z danego hotelu, ponieważ są wokół niego często organizowane wiecze i protesty. Posiadamy również szczegółowe informacje na temat środków komunikacji publicznej w wielu miastach, dzięki czemu możemy doradzić lub odradzić korzystanie z danego środka transportu – dodaje.

Cyberataki

Jednym z rosnących zagrożeń dla osób podróżujących służbowo są kwestie związane z cyberbezpieczeństwem. Niezabezpieczone publiczne sieci Wi-Fi są gratką dla cyfrowych przestępców. Istnieją nawet wyspecjalizowane grupy hakerskie, takie jak DarkHotel, które atakują podróżujących biznesmenów za pomocą wiadomości phishingowych, złośliwego oprogramowania i botów.

Według Adriana Warmenhovena, eksperta ds. cyberbezpieczeństwa w firmie NordVPN, jednym z najbardziej niebezpiecznych miejsc mogą być właśnie pokoje hotelowe. Warmenhoven zwraca uwagę na tak zwane „złe bliźniaki”, czyli fałszywe, niezabezpieczone hotspoty Wi-Fi o niepozornych nazwach, takich jak „Guest Wifi” lub „Free Hotel Wifi”, a stworzone tylko po to, by wykraść dane z telefonów osób logujących się do nich. Kolejną cyberprzestępczą metodą to tzw. juice jacking polegająca na instalowaniu złośliwego oprogramowania na publicznych portach ładowania USB w celu kradzieży hasel, informacji o kartach kredytowych i innych poufnych danych.

Na szczęście możemy dość łatwo uniknąć tego typu pułapek.

– Aby zapobiec podłączeniu się do „złego bliźniaka”, należy poprosić w recepcji o podanie dokładnej nazwy i hasła do hotelowej sieci Wi-Fi. Warto także korzystać z usługi VPN w celu szyfrowania danych i uniemożliwienia ich przechwycenia przez osoby trzecie. Kolejnym dobrym pomysłem jest włączenie zaporę sieciową podczas korzystania z publicznego Wi-Fi, a także wyłączenie automa-

RANKING RYZYKA 2024 INTERNATIONAL SOS

Najbardziej niebezpieczne zakątki świata

Południowy Sudan
Afganistan
Syria
Libia
Somalia

Od grudnia 2023 za niebezpieczne miejsca uznaje się również Liban, Terytoria Palestyńskie oraz Rosję.

Najbezpieczniejsze zakątki świata

Islandia
Luksemburg
Norwegia
Szwajcaria
Dania

W raporcie zwrócono również uwagę na poprawę dostępu do wykwalifikowanej opieki medycznej w Boliwii i na Wybrzeżu Kości Słoniowej oraz zmniejszenie zagrożeń w niektórych częściach Nepalu.

tycznego nawiązywania połączeń przez nasze urządzenia – radzi Warmenhoven.

– Zawsze pobieramy pliki jedynie z zaufanych stron, korzystając z sieci VPN i uwierzytelniania dwuskładnikowego. Jeśli natomiast zabieramy ze sobą w podróż służbowego laptopa, to po powrocie powinien on zostać sprawdzony przez nasz dział IT pod kątem obecności na nim oprogramowania szpiegującego – dodaje Veldhuizen.

Pamiętajmy, że choć cyberprzestępczość pozornie nie ma granic, to niektóre kraje są pod tym względem bezpieczniejsze od innych. Według Globalnego Rankingu Pracy Zdalnej (Global Re-

mote Work Index) opracowanego przez firmę NordLayer, osiem najbezpieczniejszych krajów pod względem cyberbezpieczeństwa to: Słowacja, Estonia, Litwa, Niemcy, Arabia Saudyjska, Grecja, Chorwacja i Polska.

Tak więc wystarczy odrobina zdrowego rozsądku, by ograniczyć ryzykowne sytuacje i poważne ich konsekwencje. Jednak w niektórych przypadkach jedynym rozwiązaniem jest skorzystanie z pomocy profesjonalistów. Coraz więcej korporacji, nie chcąc narażać swoich pracowników na niebezpieczeństwo, poszukuje profesjonalnych firm specjalizujących się w zarządzaniu ryzykiem. Według Transparency Market Research w ciągu najbliższych siedmiu lat wartość globalnego rynku ochrony podróży służbowych wzrośnie do 15,3 mld USD.

Co prawda, wielu szefów firm nadal wzdryga się na myśl o konieczności wydania niemałych kwot na takie usługi, ale posługując się znanymi powiedzeniami, w obecnych czasach „lepiej chuchać na zimne”, niż później „plakać nad rozlanym mlekiem”. ■

FOT. MIHAILMILOVANOVIC/ISTOCK

PRZESTWORZA DLA WSZYSTKICH

TEKST HANNAH RALPH

Kobiety zmieniają oblicze lotnictwa! Zdobywają najwyższe kompetencje i dążą do wprowadzenia zasady równości płci w tej branży.

NA TEJ STRONIE: Szersze otwarcie branży lotniczej na kobiety to proces trudny i długotrwały. Widać jednak, że coś zmienia się w tym aspekcie, po części dzięki takim inicjatywom jak Elevate(her)

Jest rok 2018. Podczas dorocznej konferencji Międzynarodowego Zrzeszenia Przewoźników Powietrznych (IATA) w Sydney, były już prezes Qatar Airways Akbar al Baker oświadcza, że jego liniami lotniczymi może kierować jedynie mężczyzna „ponieważ jest to niezwykle wymagające stanowisko”. W tym samym roku dziennikarka Angela Epstein w jednej z brytyjskich śniadaniówek omawia temat „Czy zaufałbyś kobiecie-pilotowi”, konstatując: „Na stanowiskach wymagających pełnej kontroli i dowodzenia, wolałabym widzieć mężczyzn”. Skandal wywołuje także linia TUI Airways, która rozdaje chłopcom naklejki opatrzone napisem „przyszły pilot”, a dziewczynkom „przyszła stewardessa”.

Szersze otwarcie branży lotniczej na kobiety byłoby korzystne dla wszystkich.

Choć prawdą jest, że nie istnieją żadne formalne ograniczenia zabraniające kobietom pracy w charakterze pilotów samolotów pasażerskich lub w siłach powietrznych, to trudno nie zauważyć, że nad branżą lotniczą nadal unosi się gruba chmura patriarchalnej protekcyjności. Według różnych źródeł kobiety stanowią zaledwie pięć procent pilotów samolotów pasażerskich, osiemnaście procent dyspozytorów lotniczych, dwadzieścia sześć procent kontrolerów ruchu lotniczego i mniej niż dziewięć procent inżynierów lotniczych. Co więcej, panie zajmują jedynie czternaście procent stanowisk kierowniczych w branży lotniczej, a wśród stu największych koncernów lotniczych – na czele jedynie trzech stoją kobiety. Mają one przewagę liczebną tylko w jednym dziale przemysłu lotniczego – chodzi oczywiście o personel pokładowy.

Trudno nie oprzeć się wrażeniu, że już od zarania lotnictwa, czyli pierwszego lotu braci Wright w 1903 roku, kobiety były wykluczane i wyrzucane poza nawias tej branży. Czy ktoś z nas słyszał o Katharine, siostrze pierwszych lotników, która odegrała kluczową rolę w prowadzeniu ich firmy? Na szczęście jest też dobra wiadomość – w powietrzu wyczuwalny jest wiatr zmian. I to nie tylko za sprawą wielkich korporacji i ich nieco wymuszonych przedsięwzięć pro-równościowych, ale też dzięki pełnym zapału pionierkom w tej branży, które postanowiły wziąć sprawy w swoje ręce.

ROSĄCE ZAPOTRZEBOWANIE

– Prognozowany wzrost zapotrzebowania na usługi lotnicze oznacza, że w najbliższym czasie będziemy musieli zmierzyć się z niedoborem pilotów, kontrolerów ruchu lotniczego i inżynierów – wyjaśnia Katherine Moloney, dyrektor Transair Flight Equipment i założycielka Elevate(her), serwisu internetowego wspierającego kobiety starające się o pracę w branży lotniczej. – Lotnictwo stoi przed naprawdę dużymi wyzwaniami. Aby im sprostać, trzeba będzie sięgnąć do jak najszerzej puli talentów. Dzięki temu każdy będzie miał szansę stać się częścią tej niesamowitej branży, a ostatecznie dostaną się do niej osoby najbardziej kompetentne – przekonuje.

Według wielu prognoz w ciągu najbliższych 20 lat zapotrzebowanie na przewozy lotnicze zwiększy się dwukrotnie, koncern Boeing szacuje, że do 2042 roku konieczne będzie zatrudnienie 649 tysięcy nowych pilotów i 690 tysięcy techników w celu utrzymania globalnej floty samolotów. Wielu ekspertów przekonuje, że choćby z tego względu szersze otwarcie branży lotniczej na kobiety, byłoby z korzyścią dla wszystkich.

W ubiegłym roku drużyna SMBC Aviation Capital zwyciężyła w międzynarodowym darathonie, którego moty-

40

wem przewodnim były „różnorodność i inkluzywność”. Zwycięzcy wykazali, że zespoły kierownicze o równym parytecie płci gwarantują lepsze wyniki finansowe i wyższe wskaźniki ESG. Jednak najbardziej całą sprawę podsumował raport Harvard Business Review z 2020 roku, którego autorzy stwierdzili: „To niedorzeczne, by trzeba było używać argumentów natury ekonomiczno-finansowej w celu uznania podmiotowości i nadania godności jakiegokolwiek grupie ludzi”.

Nie da się jednak zaprzeczyć, że wiele kobiet (a także mężczyzn) działających w branży lotniczej stara się przekuć idee równości w czyn. Wystarczy spojrzeć na historię Moloney, która chcąc uzyskać licencję pilota, szkoliła się w środowisku zdominowanym przez mężczyzn. – Choć moi instruktorzy i mentorzy byli wspaniałymi nauczycielami, to kiedy ukończyłam szkolenie, czułam się na swój sposób osamotniona i nie byłam związana z tą branżą. Chyba właśnie dlatego zapragnęłam podzielić się moimi doświadczeniami z innymi kobietami w podobnej sytuacji, które miały takie same odczucia – wyjaśnia.

Własne doświadczenia Moloney były katalizatorem do stworzenia przez nią serwisu Elevate(her), który oferuje członkiniom bezpłatny dostęp do różnych zasobów i artykułów online na temat kariery i rozwoju osobistego. Moloney organizuje także spotkania i szkolenia w całej Wielkiej Brytanii. Na pierwszy zlot członkiń Elevate(her) na lotnisku Brighton City przybyło 40 uczestniczek; na kolejny już ponad 70. Obecnie społeczność skupiona wokół Elevate(her) liczy kilka tysięcy osób.

TŁOK NA SZCZYCIE

Być może Moloney jest przykładem aktywizmu, który rozwija się w oddolnych kręgach branży lotniczej, ale jak to wygląda na wyższych szczeblach?

– W 2019 roku po raz pierwszy przyznaliśmy nagrody za różnorodność i inkluzywność – wspomina David Berger, manager ds. różnorodności, równości

i inkluzywności w organizacji IATA. – Kiedy ogłoszono, że zwycięzcą w kategorii „Drużyna Roku” został zespół linii Air New Zealand, na scenę wszedł ówczesny prezes linii Christopher Luxon a obecnie premier Nowej Zelandii. Gwoli wyjaśnienia: Luxon od lat odmawiał uczestnictwa w panelowych dyskusjach, w których nie uczestniczyły kobiety. Tym razem również nie zawiódł i po wejściu na scenę wypalił prosto z mostu: „Szczepnie mówiąc, zarówno IATA, jak i cały przemysł lotniczy fatalnie radzą sobie z kwestią różnorodności i inkluzywności”. Słowa te poruszyły przełożoną Bergera Jane Hoskinson, która stwierdziła, że IATA musi w końcu dokonać czegoś wielkiego na polu równouprawnienia. – Jane poprosiła nas o zajęcie się tą kwestią i tak narodził się program 25by2025 – wyjaśnia Berger.

25by2025 to pakt, który ma na celu zwiększenie reprezentacji kobiet w branży lotniczej o 25 procent do 2025 roku. Porozumienie to ma obecnie 200 sygnatariuszy zaangażowanych w poprawę równowagi płci w branży, z pomocą IATA oczywiście. W latach 2021-22 sygnatariusze 25by2025 zatrudnili ponad 1000 nowych kobiet-pilotów (wzrost o pożądane 25 procent). Odsetek kobiet zatrudnionych na stanowiskach wyższego szczebla wzrósł o cztery procent (28 procent w stosunku do 24 procent w roku 2021), natomiast w przypadku stanowisk technicznych wzrost wyniósł siedem procent.

Przyznawane od 2019 roku nagrody IATA za różnorodność i inkluzywność uhonorowały wielu pionierów. Są wśród nich m.in. Poppy Khoza, pierwsza kobieta - przewodnicząca zgromadzenia ogólnego ICAO (Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego); Harpreet A de Singh, pierwsza w Indiach szefowa komisji ds. bezpieczeństwa lotów i badaczka katastrof lotniczych; a także Güliz Öztürk - pierwsza kobieta-prezes w historii tureckiego lotnictwa cywilnego. Kobiety coraz częściej zasiadają na najwyższych stanowiskach w branży:

od niedawna prezeską linii Qanaras jest Vanessa Hudson. Na czele taniego przewoźnika JetBlue stoi od stycznia tego roku Joanna Geraghty – to pierwsza w historii kobieta prezes dużej amerykańskiej linii lotniczej. Zmiany zachodzą także w dość konserwatywnej pod względem ról płci Japonii. W kwietniu bieżącego roku dyrektorem generalnym Japan Airlines została Mitsuko Tottori, która 40 lat temu zaczynała swoją karierę w tej linii jako stewardessa. Zmiany dokonują się także w samym IATA. Od czerwca ubiegłego roku Yvonne Manzi Makolo jest pierwszą kobietą w historii na stanowisku przewodniczącej zarządu tej organizacji.

JASNA WIZJA

W kanadyjskim Vancouver pilot Teara Fraser założyła linię lotniczą o nazwie Iskwe Air, której sto procent udziałów jest w rękach kobiet. Inauguracyjny lot tego wyjątkowego przewoźnika odbył się w 2021 roku. Fraser, dumna kobieta z plemienia Metysów i matka dwój-

ki dzieci, przeznaczyła wszystkie swoje oszczędności na zdobycie uprawnień pilota. – Mój instruktor pilotażu mówił mi, że jako kobieta będę musiała dawać z siebie nie sto, ale dwieście procent, ponieważ oczekiwania wobec mnie będą większe. Wiedziałam, że to prawda – przyznaje. Fraser wzięła sobie do serca te słowa i w niecały rok zdobyła licencję pilota lotów komercyjnych.

Obecnie jej główną misją jest „przebudowa branży lotniczej w taki sposób, by była ona oparta na fundamentach równości i zrównoważonego rozwoju”.

Podczas pandemii Covid-19 Iskwe Air dostarczała rdzennym społecznościom w Kolumbii Brytyjskiej artykuły pierwszej potrzeby. Przewoźnik działa także ramię w ramię z fundacją Frase-ra o nazwie Give Them Wings, która pomaga rdzennej młodzieży rozpocząć przygodę z lotnictwem.

Kontrolerka ruchu lotniczego, prezeska organizacji Elevate Aviation i aktywistka Kendra Kincade była bezdomną nastolatką, kiedy przypadkowa wizyta

OD GÓRY (OD LEWEJ): Linie Iskwe Air; Elevate(her); kadr z filmu dokumentalnego Only Up autorstwa Kendry Kincade

W branży lotniczej pracuje bardzo wiele niesamowitych kobiet.

W centrum kontroli ruchu w Moncton w Nowym Brunswiku odmieniła jej życie i rozpałała miłość do lotnictwa. – Gdy tylko tam weszłam, wiedziałam już, co chcę robić w życiu – wspomina. – To jedna z najlepiej płatnych posad w lotnictwie, umożliwiająca udane pogodzenie obowiązków zawodowych z życiem prywatnym. No i dochodzi poczucie dumy z tego, że jesteśmy swoistymi strażniczkami przestworzy – dodaje. Nowy film dokumentalny autorstwa Kincade zatytułowany Only Up opowiada historię jej oraz kilku innych kobiet przełamujących stereotypy w branży lotniczej. Film ten, jak również rosnąca liczba ośrodków szkolenia pilotek Elevate Aviation Learning Centres, są częścią wielkiego przedsięwzięcia Kincade, która wierzy,

że to dobry moment, by kobiety mogły pokazać na co je stać.

Nie oznacza to jednak, że Kincade zgadza się z wszystkimi akcjami pro-równościowymi organizowanymi przez lotnicze korporacje. – Kiedy korporacje zatrudniają pracowników, bazując na systemie kwot, mężczyźni zaczynają dochodzić do wniosku, że płęć jest jedynym kryterium doboru pracownika na dane stanowisko – przekonuje. Joanne West, inżynierka z ponad 30-letnim stażem i liderka działu obsługi technicznej w siedzibie British Airways w Cardiff, zgadza się z tym stwierdzeniem. – Niestety przez takie korporacyjne programy do działów inżynierskich trafiają kobiety, które nie zawsze są w pełni kompetentne. Przedsięwzięcia takie jak „Międzynarodowy Dzień Kobiet w Inżynierii”, według mnie, promują przekonanie, że sukces w branży nie jest w pełni zależny od naszych umiejętności.

West przekonuje, że jest zwywym przykładem tego, iż kobiety pragnące zostać inżynierkami lotniczymi, mogą dopiąć swego. Jednak Kincade nie do końca zgadza się z tym stwierdzeniem. – Problem w tym, że kobiety często nawet nie wiedzą, że mogą ubiegać się o pracę na stanowiskach, które zwykle zarezerwowane były dla płci przeciwnej – argumentuje. – Kiedy jednak wprowadzamy je w ten świat i pokazujemy możliwości rozwoju kariery w branży lotniczej, większość z nich nabiera przekonania, że właśnie tutaj mogłyby się spełnić zawodowo – dodaje Kincade.

I choć według raportu Global Gender Gap Report analizującego kwestie nierówności płci na świecie, różnice w wynagrodzeniach, niesprawiedliwa polityka w zakresie urlopów macierzyńskich i dyskryminacja w miejscu pracy będą istniały jeszcze przez długi czas (według prognoz pełen parytet płci osiągniemy za – bagatela – 131 lat), to wiele wskazuje na to, że kobietom pragnącym robić karierę w branży lotniczej już teraz łatwiej jest wznieść się w przestworza.

– W tej branży pracuje wiele niesamowitych kobiet, które działają na rzecz zrównoważonego rozwoju, innowacyjności i lokalnych społeczności – przekonuje Moloney. – Kiedy na nie patrzę, wiem, że przyszłość lotnictwa rysuje się w jasnych barwach. ■

20 lat na niebie

Z JÓZSEFEM VÁRADI,
Dyrektorem Generalnym
Wizz Air – rozmawiała
MARZENA MRÓZ.

Dwadzieścia lat temu Wizz, jako jeden z pierwszych przewoźników, zaoferował pasażerom z Polski i z Europy możliwość tzw. taniego podróżowania. Jak rozwijała się przez ten czas siatka lotów i ilu podróźnych skorzystało do tej pory z usług linii?

Patrząc wstecz, na przestrzeni dwóch ostatnich dekad podróz Wizz Air jest świadectwem wytrwałości, innowacyjności i niezachwianego zaangażowania. Od czasu skromnych początków kroczyliśmy drogą transformacji, przekształcając przy tym cały krajobraz lotniczy i zwiększając dostępność podróży lotniczych w Europie i poza nią. Dziś obchodzimy 20. rocznicę działalności i jesteśmy dumni z dynamicznego rozwoju naszej siatki połączeń, która obejmuje dziś prawie 200 kierunków w 53 krajach. Ponad 400 milionów pasażerów skorzystało z usług Wizz Air od czasu naszego inauguracyjnego lotu w 2004 roku z Katowic do Londynu Luton – w tym ponad 120 milionów osób wybrało loty w ramach polskiej siatki połączeń.

Powspominajmy! Z jakiego pułapu startowaliście? Ile mieliście samolotów na starcie tego gigantycznego, jak się po latach okazało, projektu? To była długa, lecz bardzo satysfakcjonująca podróz. Historyczne rozszerzenie UE 20 lat temu było inspiracją do powstania Wizz Air. Naszą ambitną misję rozpoczęliśmy dysponując trzema samolotami we flocie i odważną wizją ułatwienia dostępu do podróży lotniczych klientom w Europie Środkowo-Wschodniej. Początkowo nasz niewielki zespół stanowiło 50 pasjonatów zdeterminowanych, aby zrewolucjonizować rynek lotniczy i wzbogacić ludzkie życie przez dostępność niskokosztowych podróży. Kultura firmy opierała się na innowacjach, pracy zespołowej i nieustannym dążeniu do doskonałości.

Jestem zachwycony, że chociaż linia zatrudnia obecnie znacznie powyżej 8000 pracowników ponad 100 różnych narodowości, nadal tworzymy elastyczne środowisko pracy, które umożliwia rocznie dwucyfrowy wzrost organiczny i pozwala utrzymać wysoką jakość naszych usług.

Najwspanialsze chwile i sukcesy Wizz, to?

Najwspanialsze momenty i sukcesy Wizz Air odzwierciedlają lata wytrwałości, innowacji i niesłabnącego zaangażowania w realizację naszej misji. Bycie stale uznawaną za najbardziej zrównoważoną linię lotniczą na świecie jest dowodem naszego proaktywnego podejścia do zarządzania wyzwaniami związanymi ze środowiskiem. Tym samym stajemy się punktem odniesienia dla wszystkich skupionych na zrównoważonym rozwoju w branży lotniczej. Ekspansja na nowe rynki, czego doskonałym przykładem jest powstanie Wizz Air Abu Zabi, pokazuje naszą elastyczność i strategiczne podejście do wykorzystywania pojawiających się możliwości. Spośród tych wspaniałych osiągnięć najbardziej jednak cenimy sukces, jakim jest długotrwała lojalność naszych klientów i pracowników, których zaufanie i wsparcie pozwoliło nam zwycięsko sprostać każdemu wyzwaniu.

Jakie były najtrudniejsze doświadczenia, z punktu widzenia rozwoju linii lotniczej?

W ciągu tych 20 lat na drodze Wizz Air stanęło wiele wyzwań, które stanowiły próbę dla naszej wytrwałości. Począwszy od radzenia sobie ze złożonością przepisów i regulacji po stawianie czoła wyzwaniom związanym z pandemią – z determinacją mierzyliśmy się z przeszkodami. Niezmiennie stawiając na pierwszym miejscu bezpieczeństwo i dobrostan naszych pasażerów i pracowników, wdrażając rygorystyczne procedury bezpieczeństwa i higieny pracy, a także podejmując strategiczne decyzje, wyszliśmy z tych trudnych momentów silniejsi i odporniejsi, bardziej niż kiedykolwiek wcześniej.

Historyczne rozszerzenie UE 20 lat temu było inspiracją do powstania Wizz Air.

Jakie są plany Wizz na następne 10-20 lat? Dokąd i czym polecimy z Polski?

Planując przyszłość Wizz Air zamierzamy nadal kroczyć drogą wzrostu, innowacji i globalnego rozwoju. Nasza wizja zakłada dalsze wzmacnianie obecności w Polsce i na innych kluczowych rynkach, oferując podróżnym jeszcze szerszy wybór przystępnych podróży lotniczych. Wyznaczając sobie ambitne cele zakładające rozbudowę naszej floty do 500 samolotów do 2030 roku i kontynuowanie oraz poszerzanie inicjatyw w zakresie zrównoważonego rozwoju, będziemy z niesłabnącym zaangażowaniem działać na rzecz przyszłości lotnictwa, szczególnie dbając o innowacyjność, inkluzywność i zadowolenie klientów. Wyruszamy w tę podróz mając pewność, że duch Wizz Air będzie nadal nas napędzał i prowadził umożliwiając pokonywanie wyzwań i wykorzystywanie szans na stale rozwijającej się scenie lotniczej, zarówno w Polsce, jak i w innych krajach z naszej rozległej siatki połączeń. ■

HILLWOOD
A PEROT COMPANY®

Leading the Way in Industrial Spaces

Discover our range of modern warehouse facilities across Poland

For more information, visit www.hillwood.pl or call +48 690 000 225

Prawdziwy komfort! Nie ma różnicy między houseboatem a apartamentem hotelowym, z przewagą tego pierwszego jednak, bo mieszkając na wodzie zawsze mamy piękny widok.

Domy na wodzie

Z WITOLDEM WITKOWSKIM, prezesem stoczni La Mare – rozmawiała MARZENA MRÓZ.

Domy na wodzie! To marzenie wielu z nas. Widziałam podobne w Azji, a okazuje się, że można kupić je w Polsce.

Houseboaty są modne i popularne w Europie Zachodniej: w Niemczech, Holandii, Skandynawii – już od wielu lat. My wpisaliśmy się w ten trend i już od 13 lat wyprodukowaliśmy ponad 500 takich pływających apartamentów, które dorównują standardem 4-gwiazdkowym hotelom.

Gdzie pływają już Wasze domy?

Można je spotkać w każdym kraju Europy, a także w Stanach Zjednoczonych. Nasze jednostki wyróżniają się tym, że mogą stacjonować przez cały rok na wodzie, a nawet w lodzie. Sprawdzają się zarówno w Norwegii czy Finlandii, jak i na Morzu Śródziemnym. W Polsce houseboaty na wynajem znajdzie-

Nasze pływające apartamenty, dorównują standardem 4-gwiazdkowym hotelom.

my w centrum Gdańska, w Bydgoszczy, na Mazurach i we Wrocławiu.

Kto kupuje houseboaty? Kupują je ludzie zainteresowani lokatą kapitału – zamiast kolejnego mieszkania na wynajem wybierają Houseboata, który daje szansę na zwrot inwestycji już po 4-5 latach. Jest to możliwe czarterując kilka jednostek na różnych wodach, w różnych marinach. Wcale nie muszą pływać, mogą stać przy brzegu. Kupują je też właściciele działek nad wodą. Inni urządzają w domach na wodzie swoje biura. Taki niebanalny office nad brzegiem rzeki, z widokiem na miasto od strony wody, robi duże wrażenie na klientach

firmy. Kolejna grupa, to inwestorzy instytucjonalni, którzy rozszerzają sobie w ten sposób bazę hotelową. Na przykład, gdy hotel jest usytuowany nad wodą i nie można go rozbudować. Wtedy inwestor kupuje kilka lub kilkanaście houseboatów, co pozwala mu rozwinąć usługi hotelowe.

Czy trzeba mieć uprawnienia do prowadzenia houseboata?

Dla jednostek do 12 metrów długości, które nie płyną szybciej niż 15 km/h nie potrzeba żadnych uprawnień.

Jakie wygody czekają w domach na wodzie La Mare?

Łazienka z toaletą, prysznic, w pełni wyposażona kuchnia z kuchenką na prąd, na gaz lub płytą indukcyjną. W domu jest centralne ogrzewanie, a można jeszcze zamówić podłogowe. Często klienci życzą sobie mieć klimatyzację. Prawdziwy kom-

fort! Nie ma różnicy między houseboatem a apartamentem hotelowym, z przewagą tego pierwszego jednak, bo mieszkając na wodzie zawsze mamy piękny widok.

W jaki sposób możemy porównać zakup houseboata do zakupu apartamentu na wynajem?

Rynek tego typu inwestycji dopiero powstaje. Dla porównania – w Gdańsku, gdzie 29-metrowy apartament kosztuje 600 tys. zł w stanie deweloperskim – bez widoku na morze czy Motławę, można zaciągnąć houseboatem o powierzchni 35 mkw. i miejscem w marinie w cenie 500 tys. zł. Za wynajem apartamentu firmy oferują maksymalnie 6-7 procent zwrotu rocznie. My natomiast proponujemy 10 procent zwrotu wartości houseboata rocznie. Muszę przyznać, że ten rodzaj oryginalnego zakwaterowania cieszy się coraz większym zainteresowa-

niem. Klienci-turyści wolą zamieszkać blisko morza czy rzeki, tak żeby móc otworzyć balkon i zamoczyć nogi w wodzie, niż w apartamencie na betonowej pustyni bez widoku.

Gwarantujemy wynajem przez cały rok, klient ma do wglądu kalendarz, sam oczywiście również może korzystać z uroków swojego domu na wodzie.

Jest to na pewno biznes opłacalny i bardzo przyjemny. Właśnie szukamy partnerów chętnych do zainwestowania w houseboaty, właściciele przystani, osób posiadających własny dostęp do jeziora. Dysponuje też lokalizacjami w różnych częściach Europy, m.in. w Lizbonie czy Goeteborgu jak i w Polsce np. w Bydgoszczy. Jesteśmy otwarci na każde dogodne miejsce w kraju i zagranicą aby stworzyć taki biznes.

Dziękuję za rozmowę. ■

TEKST NICK GOODYER

Nowe otwarcie MACAU

Oto, w jaki sposób Makau udało się pozbyć łatki uboższego krewnego Hongkongu i stać się jedną z ulubionych światowych destynacji turystyczno-biznesowych.

Makau było jedną z pierwszych europejskich osad w Azji, założoną przez Portugalczków w 1557 roku, czyli 300 lat wcześniej od większego sąsiada, jakim jest pobliski Hongkong. Przez wielu traktowane było jak jego ubogi krewny, choć jednocześnie stanowiło idealny hub przeladunkowy dla towarów przywożonych i wywożonych z Kantonu (Guangzhou). Jeszcze do niedawna Makau znane było także z małańskiej i portugalskiej kuchni, trunku Vinho Verde, tanich hoteli, podrzędnych

OD GÓRY:
Panorama Makau w nocy; Kasyno w centrum Makau

kasyn i wiele obiecującego życia nocnego. Miasto znalazło się pod chińską kontrolą w 1999 roku, czyli dwa lata po Hongkongu. Przez pewien czas nic się tu nie zmieniło, przełom nastąpił dopiero w 2002 roku, gdy dobiegł końca monopol kasynowy spółki SJM Holdings i licencje na nowe lokale tego typu otrzymały m.in. takie firmy jak Sands China, Galaxy Entertainment Group, Wynn Macau, MGM China, Melco Resorts & Entertainment.

W ostatnich dwóch dziesięcioleciach największe inwestycje w Makau poczynił koncern Sands China, którego flagowym projektem było zagospodarowanie

Makau jest jednym z największych centrów hazardu na świecie.

Cotai Strip, czyli leżącego niegdyś odległym terenu łączącego dawne wyspy Taipa i Coloane. Obecnie do spółki należą cztery kasyna na Cotai Strip i jedno na samym półwyspie. Jednak swoje pięć minut na Makau ma nie tylko koncern Sands. Na Cotai

Strip mieszczą się również ogromne kompleksy, takie jak Galaxy Macau, na którego terenie znajduje się osiem hoteli, natomiast spółka Melco jest właścicielem kompleksu Studio City (2 500 pokoi i apartamentów w czterech hotelach) oraz City of Dreams, w skład którego wchodzi niezwykle neo-futurystyczny budynek hotelowy Morpheus charakteryzujący się ażurową elewacją. Równie ciekawie prezentuje się hotel MGM Cotai, którego bryła ma postać dziewięciu prostopadłościanów przypominających dziecięce klocki. Można zatem śmiało stwierdzić, że obecna architektura Makau to wypadkowa fantastycznych wizji architektonicznych, nieograniczonych zasobów gotówki oraz przechwałek w stylu „mój jest większy od twojego”. Łącznie w Cotai Strip dostępnych jest około 25 tysięcy pokoi hotelowych, co stanowi ponad połowę wszystkich pokoi w mieście.

Ale na szczęście Makau to nie tylko blichtr i blask neonów. W mieście nadal można znaleźć wiele starszych, klasycznych hoteli, takich jak Pousada de Sao Tiago na Półwyspie Makau z podłogami wyłożonymi parkietem i gustownymi niebiesko-białymi kafelkami w łazienkach. Można także zarezerwować pobyt w otwartym w latach 70. ubiegłego wieku hotelu Pousada de Coloane i oderchnąć od zgiełku panującego w centrum.

LICZY SIĘ WSPÓŁPRACA

W 2019 roku rząd Chin ogłosił plany utworzenia metropolii a zarazem strefy współpracy gospodarczej o nazwie Greater Bay Area (GBA). Obejmuje ona kilkanaście miast w południowych Chinach, w tym Makau, Hongkong, Zhuhai (nad granicą z Makau), Shenzhen i Guangzhou, a jej ludność liczy ponad 86 milionów mieszkańców.

Aby jednak ta współpraca gospodarcza była efektywna, miasta członkowskie muszą być ze sobą dobrze skomunikowane. I tu niezwykle ważną

rolę odgrywa międzynarodowe lotnisko w Makau, które w 2019 roku obsłużyło prawie 10 milionów pasażerów, a przed wybuchem pandemii było popularnym węzłem komunikacyjnym dla osób podróżujących z i na Tajwan, miast w Chinach kontynentalnych i różnych zakątków Azji Południowo-Wschodniej. Do Makau można również dotrzeć wodolotem z Hongkongu. Podróż zarówno z dworca głównego na wyspie Hongkong, jak i z międzynarodowego portu lotniczego trwa około godziny. Od czasu pandemii wodoloty kursują rzadziej, po-

nieważ coraz więcej osób mieszkających w części kontynentalnej Państwa Środka woli przekraczać granicę w Zhuhai. Kolejnym sposobem na dotarcie do Makau jest przejazd mostem Hongkong-Zhuhai-Makau o długości 55 km, który jest najdłuższym mostem morskim na świecie i zaczyna się przy lotnisku w Hongkongu. Most ten jest obecnie wykorzystywany głównie przez autobusy wycieczkowe, ale przewiduje się, że wraz ze wzrostem przepływu osób i towarów przez GBA, ruch na nim również się zwiększy.

To nie jedyne ulepszenia infrastruktury transportowej w Makau. Od 2019 roku na wyspie Taipa istnieje linia lekkiej kolejki miejskiej LRT, która pod koniec 2023 roku została połączona z dzielnicą Barra na Półwyspie Makau. Dodając do tego niedrogie taksówki i tanie połączenia autobusowe, można skonkludować, iż przemieszczanie się po całym mieście nie stanowi żadnego problemu.

NA TEJ STRONIE OD DOŁU:

Ruiny kościoła św. Pawła;
55-kilometrowy most Hongkong-Zhuhai-Makau

COŚ DLA GRACZY

Oczywiście Makau jest nadal znane jako jeden z największych ośrodków hazardu na świecie (choć operatorzy kasyn wolą używać słowa „gry”). Dość powiedzieć, że w 2019 roku przychody miasta z tej branży były sześciokrotnie wyższe niż Las Vegas. Dzięki położeniu na wybrzeżu Chin, gdzie kasyna są zakazane (choć Chińczycy słyną z zamilowania do gry w kości), Makau stało się mekką dla wielbicieli hazardu przybywających tu licznie z Państwa Środka (status Makau jako Specjalnego Regionu Administracyjnego Chin zapewnia mu specjalną taryfę ulgową w tym względzie). Około 70 procent odwiedzających Makau pochodzi z Chin kontynentalnych, natomiast reszta z Hongkongu. W 2022 roku chiński rząd odnowił licencje na prowadzenie działalności w zakresie gier hazardowych, ale postawił przy tym pewne warunki. Na nową licencję mogły liczyć jedynie te podmioty, które zobowiązały się stworzyć w mieście szerszy wachlarz atrakcji, takich jak rozrywka dla całych rodzin, lokale gastronomiczne, centra handlowe oraz hale widowiskowo-sportowe. Ma również powstać bogata oferta dla

Makau oferuje zróżnicowaną gamę atrakcji, a także świetne jedzenie.

OD GÓRY:
Plac Senado;
restauracja O Santos;
armata strzegąca fortecy Monte Fort

sektora MICE, aby w niedległej przyszłości GBA stała się światowym ośrodkiem tej branży.

Makau jest idealnym miejscem do czerpania korzyści z branży MICE. W ubiegłym roku odbyło się tu ponad 1100 wydarzeń tego typu, a rok wcześniej miasto odwiedziło ponad 1,4 miliona delegatów. Największe obiekty przystosowane do organizacji i obsługi wydarzeń MICE to The Galaxy Arena z 16 tysiącami miejsc i Cotai Arena na 13 500 osób. Nieznacznie ustępuje im centrum Fisherman's Wharf Convention and Exhibition Centre, które dysponuje ponad 5 200 mkw. powierzchni.

UROK STAREGO MIASTA

Oprócz spektakularnych kasyn Makau oferuje turystom dość szeroki wachlarz atrakcji, a także mnóstwo miejsc serwujących doskonale jedzenie. Zwiedzanie najlepiej rozpocząć w położonym na Półwyspie Makau zabytkowym centrum miasta, wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Znajdują się

tu m.in. ruiny kościoła św. Pawła, zbudowanego przez jezuitów na początku XVII wieku. Choć w dobrym stanie zachowała się jedynie fasada tej budowli, to nadal można podziwiać jej misterne rzeźbienia. Obok kościoła św. Pawła znajduje się twierdza Monte Fort, wzniesiona mniej więcej w tym samym czasie co kościół w celu ochrony jezuitów i ich domostw przed piratami, choć z biegiem czasu budowla stawała się coraz bardziej ufortyfikowana. Wewnątrz znajduje się Muzeum Makau. Z kościoła św. Pawła można dojść na malowniczy plac Senado przez Rua do Monte, choć trudno będzie oprzeć się niezliczonym sprzedawcom słodkich ciastek migdałowych, cukierków orzechowych i suszonej wołowiny, które są lokalnymi specjalami. Tuż obok, przy Avenida da Praia Grande, znajduje się wykwintna restauracja Clube Militar de Macau. Lokal ten mieści się w imponującym czerwonym budynku z czasów kolonialnych, a jego specjalnością są portugalskie klasyki, takie jak bacalhau (solony dorsz), grillowane sardynki i jagnię-

KIERUNKI

NOWE HOTELE

ANDAZ MACAU

We wrześniu ubiegłego roku grupa Hyatt Hotels uruchomiła w kompleksie Galaxy Macau hotel Andaz Macau. Jest to pierwszy hotel tej marki w mieście i największy na świecie, oferujący 700 pokoi, w tym apartamenty o powierzchni do 68 mkw. Flagową restauracją obiektu jest Andaz Kitchen, serwująca dania kuchni portugalskiej i ma-kańskiej we wnętrzach wzorowanych na wystroju tradycyjnych domów handlowych. Hotel mieści się w bliskim sąsiedztwie kompleksu Galxy Arena. galaxymacau.com

W MACAU – STUDIO CITY

Również na Cotai Strip mieści się należący do kolekcji Marriott Bonvoy hotel W Macau – Studio City. Obiekt posiada 557 pokoi, z których część dość słusznie nosi nazwę Wonderful. Na uwagę zasługuje tu także kantońska restauracja Diva, choć największą atrakcją jest bez wątpienia wkomponowany w budynek prawdziwy diabelski młyn (a raczej kołowrót w kształcie ósemki) z zamkniętymi kabinami, z których można podziwiać panoramę miasta. Rozmach jak przystało na Makau. marriott.com

YOHO TREASURE ISLAND RESORTS WORLD HOTEL

Obiekt ten otwarty w styczniu bieżącego roku na półwyspie Makau składa się z dwóch hoteli: Yoho Treasure Island i Yoho Resorts World – oferujących łącznie 600 pokoi i apartamentów. Niektóre z nich posiadają zewnętrzny ogród z gorącymi źródłami onsen, a z innych roztacza się widok na miasto, jezioro Nam Van i wieżę Macau Tower. treasureislandresortsworld.com

cina w gęstym sosie z ziemniakami i smażonym czosnkiem. W 2018 roku UNESCO nadało Makau tytuł Kreatywnego Miasta Kulinarnego w uznaniu dla jego wyjątkowej gastronomii, która, jak można się domyślić, jest mieszanką kuchni portugalskiej i kantońskiej, choć w mieście nie brakuje lokali serwujących potrawy każdej z tych kuchni w czystej postaci.

Obowiązkowym przystankiem dla fanów motoryzacji jest Muzeum Grand Prix.

Ponadto miasto słynie z odbywającej się co roku w listopadzie serii wyścigów ulicznych Macau Grand Prix, podczas których rywalizują ze sobą bolidy Formuły 3, motocykle oraz samochody turystyczne. Obowiązkowym przystankiem dla fanów motoryzacji jest Muzeum Grand Prix z realistycznymi symulatorami wyścigowymi. Natomiast miłośnicy transportu morskiego z pewno-

ścią nie rozczarują się wizytą w Muzeum Morskim położonym nieopodal krańca półwyspu. Muzeum w ciekawy sposób przybliżyła zwiedzającym żeglarską historię byłej kolonii, tłumacząc, dlaczego żegluga morska stanowi nieodłączną część tożsamości tego regionu.

Amatorzy mocnych wrażeń z pewnością wybiorą się do Macau Tower, gdzie będą mogli wykonać skok na bungee z wysokości 233 metrów lub przespacerować się po gzymsie (z uprzężą!) na samym szczycie tej okazałej konstrukcji. W wieży mieszczą się także restauracje ze wspaniałymi widokami na całe miasto, a poniżej usytuowane jest centrum konferencyjne. Jednak Makau to nie

OD GÓRY:
Grand Prix Makau,
Macau Tower

tylko strzeliste wieżowce i zatłoczone ulice. W Taipa Village, na północ od Cotai Strip, podziwiać można jaskrawo pomalowane kolonialne budynki i zjeść dobry posiłek w małych klimatycznych restauracjach, takich jak choćby lokal O Santos specjalizujący się w daniach kuchni portugalskiej.

Kierując się na południe, trafimy do dzielnicy Coloane, którą władze postanowiły przekształcić w zieloną enklawę. Znajduje się tu kilka pięknych plaż, takich jak Hác Sá, oraz kilka przyjemnych, acz niezbyt forsownych szlaków turystycznych. Na tyłach plaży Hác Sá mieści się znakomita restauracja Fernando's, która powstała w latach 80. ubiegłego wieku i cieszy się niesłabnącą popularnością. Co prawda nie ma tu co liczyć na wykwintny posiłek, ale nie ulega wątpliwości, że w całym Makau trudno o lepszy lokal serwujący proste, klasyczne dania kuchni portugalskiej bogato podlewane

POWYŻEJ:
plaża Hác Sá

przepyszny Vinho Verde. Zastrzegam jednak, że po wizycie w Fernando's i paru lampkach wina najlepiej darować sobie dalsze zwiedzanie miasta i udać się do hotelu na dłuższy wypoczynek. Jeśli jednak mamy mocną głowę i lubimy nocne rozrywki, to w Makau nigdy nie czeka nas nuda. Możemy na przykład wybrać się do klubu Sky 21 w wieżowcu

AIA Tower, z którego roztacza się przepiękny widok na miasto, a tańce trwają niemal do białego rana. Na jeszcze więcej zabawy można liczyć w ośrodkach wypoczynkowych, w których bary są zwykle czynne do późnych godzin nocnych. Nic w tym dziwnego, ponieważ właśnie po zachodzie słońca Makau tak naprawdę budzi się do życia. ■

APARTAMENTY POŁUDNIOWA
NOWA INWESTYCJA
200 METRÓW OD MORZA

od
9.900
zł/m²

BIURO SPRZEDAŻY

ANKAM
NIERUCHOMOŚCI
od 1991 roku

605 405 744
601 222 061
ankam.pl

SARBINOWO
UL. POŁUDNIOWA

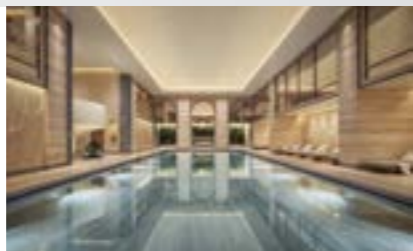
Raffles London at The OWO

Oddany do użytku we wrześniu 2023 roku Raffles London at The OWO to pierwszy hotel marki Raffles w Londynie. Obiekt mieści się w The OWO, legendarnym edwardiańskim budynku, którego wyjątkowa historia z pewnością zainspiruje gości. Gmach był świadkiem wielu ważnych historycznych wydarzeń. Mieszkał w nim również znani politycy, w tym sam Winston Churchill. Tutaj także swoją pierwszą siedzibę miały słynne służby MI5 i MI6, które zainspirowały Iana Fleminga do napisania serii o Jamesie Bondzie. Następnie wykorzystano go jako plener w wielu filmach o Bondzie, od „Ośmiorniczki” (1983) po „Spectre” (2015).

POŁOŻENIE Hotel mieści się w londyńskiej dzielnicy Whitehall, która od lat kojarzy się z wydarzeniami politycznymi. Naprzeciwko znajduje się budynek Horse Guards i Pałac Buckingham, a nieco dalej znajduje się słynny 10 Downing Street i wiele londyńskich atrakcji.

WRAŻENIA Cytując słowa dyrektora generalnego Raffles & Orient Express Omera Acara, „ten monumentalny projekt stanowi ważny etap w historii marki, ponieważ żaden inny Raffles

na świecie nie jest tak bardzo zbliżony do singapurskiego oryginału, jak londyński obiekt”. Widać to już od samego wejścia, gdzie mieszczą się wielkie schody, bogato zdobiony żyrandol ze szkła Murano, mozaikowe podłogi oraz ściany wyłożone dębowymi panelami. Podczas trwającej sześć lat pieczołowitej renowacji zachowano charakterystyczne cechy dawnego biura wojennego, natomiast w szerokich korytarzach budynku ukazuje się charakter marki Raffles, pełen przepychu i ponadczasowego uroku.

POKOJE I APARTAMENTY Hotel dysponuje 120 pokojami, w tym 39 apartamentami, z których jeden posiada największą łazienkę hotelową w Londynie, a drugi pierwotnie pełnił funkcję sali posiedzeń rady wojskowej Winstona Churchilla. W obiekcie znajduje się również osiem apartamentów Corner Suite upamiętniających wybitne kobiety i agentki. My zatrzymaliśmy się w apartamencie Nearne Suite, nazwanym tak na cześć sióstr i tajnych agentek Jacqueline i Eileen Nearne. Osobisty kamerdyner pokazał nam apartament oraz przedstawił jego historię i udogodnienia, w tym iPada, który służy zarówno do sterowania oświetleniem i telewizorem, jak również do komunikacji z obsługą. Wystrój wnętrza nawiązuje do angielskiej estetyki Art Deco z kolorystyką w odcieniach czerwieni i jasnego beżu oraz subtelnymi geometrycznymi kształtami. Apartament składał się z przedpokoju z miejscami do siedzenia, łazienki dla gości, salonu ze stołem i krzesłami dla sześciu osób, trzyosobową sofą i szelongiem z widokiem na Whitehall. W sypialni znajdowało się oświetlenie sufitowe, które delikatnie doświetlało łóżko.

Natomiast w wyłożonej białym marmurem łazience znalazło się miejsce na bezbrodzikową kabinę prysznicową, dużą wannę i podwójną umywalkę. Nie zabrakło także wysokiej klasy udogodnień, takich jak ogrzewanie podłogowe oraz suszarka do włosów marki Dyson. Obsługa była dyskretna i szybka, obejmowała zarówno wieczorny, jak i poranny serwis.

GASTRONOMIA Na terenie hotelu znajduje się pięć restauracji, z których trzy powstały we współpracy ze znanym szefem kuchni Maurem

Colagreco. Każda z nich oferuje wyjątkowe doznania kulinarne, promując sezonowe, lokalnie pozyskiwane składniki. My postanowiliśmy odwiedzić flagową restaurację Mauro Colagreco at Raffles London at The OWO, w której delektowaliśmy się pięciodaniowym menu degustacyjnym (165 funtów/ok. 830 zł) w połączeniu z wyjątkowymi winami. Śniadanie zjedliśmy w mieszczącym się w dawnej bibliotece przytulnym lokalu Saison, który specjalizuje się w daniach kuchni śródziemnomorskiej.

ZAPLECZE KONFERENCYJNE Hotel dysponuje bogatym zapleczem bankietowo-konferencyjnym, na które składa się m.in. sala balowa mogąca pomieścić 600 gości, a także sale konferencyjne „Morse” i „Code” z wystrojem nawiązującym do szpiegowskich filmów akcji.

WYPOCZYNEK I RELAKS Centrum odnowy biologicznej zajmuje cztery piętra i składa się m.in. z 20-metrowego krytego basenu otoczonego łaźniami parowymi i saunami, siłowni oraz studia do ćwiczeń grupowych. Jednak największą atrakcją jest Guerlain Spa z dziewięcioma gabinetami zabiegowymi. Skorzystałam tam z indywidualnie dobranej zabiegu odnowy biologicznej, w którym uwzględniono każdy szczegół, od temperatury łóżka po techniki oddychania. Terapeuta był profesjonalny, a sam zabieg zwieńczony został spryskaniem mojego ciała perfumami marki Guerlain.

OCENA

Raffles London at The OWO to hotel jakich mało. Polecam z całego serca choćby na jedną noc. *Gemma Greenwood*

KONTAKT

57 Whitehall, Londyn SW1A 2BX;
020 3907 7500; raffles.com/london;
all.accor.com

CENA

Elastyczna stawka za pobyt w środku tygodnia w apartamencie Corner Suite zaczyna się od 6000 funtów (ok. 30 300 zł). Cena za noc w pokoju standardowym zaczyna się od 925 funtów/ok. 4600 zł).

APARTAMENTY
ORKANA

APM
DEVELOPMENT

“ APARTAMENTY ORKANA
NOWA DEFINICJA LUKSUSU

+48 22 847 91 86, +48 693 90 90 60

sprzedaz@apm-development.pl

The Peninsula London

Długo wyczekiwany hotel Peninsula London został otwarty we wrześniu 2023 roku. Budynek zaprojektowała pracownia Hopkins Architects. Na obiekt składa się pięć kondygnacji podziemnych i osiem nadziemnych, w których mieści się 190 pokoi i apartamentów, kilka restauracji i barów, spa i centrum odnowy biologicznej, przestrzenie wielofunkcyjne, dziewięć sklepów oraz 25 lokali mieszkalnych.

POŁOŻENIE Hotel usytuowany jest w centralnej części Grosvenor Place z widokiem na Wellington Arch i Hyde Park Corner. W bliskim sąsiedztwie budynku znajduje się także dzielnica Knightsbridge, pałac Buckingham i parki królewskie.

WRAŻENIA Jedną z atrakcji The Peninsula jest flota luksusowych samochodów, które można zarezerwować na bezpłatne przejazdy w promieniu dwóch mil od hotelu. Wystrój hotelu autorstwa Petera Marino opiera się na wykorzystaniu naturalnego światła, zieleni i przestrzeni na otwartym planie. Styl ten wydaje się ponadczasowy, dyskretny i niezwykle spójny. The Peninsula oferuje gościom możliwość zameldowania

się i wymeldowania w dowolnym momencie, pod warunkiem wcześniejszego poinformowania personelu.

POKOJE I APARTAMENTY The Peninsula dysponuje 190 pokojami (o powierzchni 51-59 mkw.) i apartamentami. Wszystkie pokoje posiadają okna od podłogi do sufitu, jednak różnią się widokiem, jaki się z nich rozpościera. Mój pokój typu Grand Premier Park wychodził na luk Wellington Arch, Hyde Park i ogrody Pałacu Buckingham. Jedyną niedogodnością w pokojach z widokiem na miasto jest natężenie ruchu na zatłoczonym sześciopasmowym rondzie poniżej, choć okna są dźwiękoszczelne.

Stawki za nocleg w The Peninsula są zawrotne. Ceny zaczynają się od 1300 funtów za noc, choć pod względem metrażu odpowiadają one

W wystroju wykorzystano światło, zielen i przestrzenie na otwartym planie.

apartamentom w innych hotelach. W moim pokoju znajdowała się garderoba wykończona mahoniowymi panelami (może ona pełnić także funkcję biura) oraz łazienka wyłożona kamionką w kolorze miodowego onyxu, z okazałą wanną z zagłówkiem, prysznicem i zestawem kosmetyków marki Timothy Han. Goście mogą przekształcić łazienkę w prywatne spa dzięki nastrojowemu oświetleniu i muzyce.

Dla klientów biznesowych przygotowano stół pełniący także rolę biurka z wbudowanymi gniazdami USB i gniazdkami elektrycznymi. Jest też urządzenie wielofunkcyjne (drukarka/skaner/faks) oraz szuflada z artykułami piśmiennymi. Do dyspozycji gości jest także telefon bezprzewodowy z bezpłatnymi połączeniami międzymiastowymi. Ponadto w sypialni znajduje się bezprzewodowa ładowarka, telewizor z funkcją Chromecast oraz ściennie panele dotykowe LED do sterowania oświetleniem, temperaturą, zasłanami i opcją „nie przeszkadzać”.

GASTRONOMIA Hotel oferuje mnóstwo opcji gastronomicznych, poczynając od lokalu The Lobby, w którym serwowane są śniadania, całodzienne posiłki i podwieczorki. W restauracji Brooklands serwowane są dania nowoczesnej kuchni brytyjskiej, a goście mogą delektować

się potrawami, siedząc pod modelem legendarnego samolotu Concorde. My wybraliśmy się na kolację do równie imponującej restauracji Canton Blue, gdzie w przyciemnionych wnętrzach zjedliśmy przepyszne pierożki xiao long bao 16 funtów/ok. 80 zł), chrupiące krewetkowe wontony (12 funtów/ok. 60 zł) oraz popisowe danie restauracji, czyli kaczkę po pekińsku (135 funtów/ok. 680 zł). W lokalu The Peninsula Boutique & Café można natomiast zamówić jedzenie na wynos.

ZAPLECZE KONFERENCYJNE Sala balowa St George o powierzchni 696 mkw. może pomieścić do 450 osób w układzie bankietowym i posiada obszerne foyer, a także dwie windy, które mogą przewozić nawet samochody. Do dyspozycji gości jest także sala Wellington Room przeznaczona na prywatne spotkania dla maksymalnie 60 osób, cztery sale konferencyjne, sala posiedzeń zarządu i prywatne kino z piętnastoma fotelami.

WYPOCZYNEK I RELAKS Hotel posiada własne centrum spa i odnowy biologicznej z siedmioma gabinetami zabiegowymi, atelier fryzjerskim, małym butikiem i 25-metrowym basenem z podgrzewaną wodą. Jest tu także całodobowe centrum fitness. W hotelowym pasażu handlowym na parterze znajduje się dziewięć sklepów znanych marek, takich jak Aspree London i Moussaieff Diamonds.

OCENA Hotel The Peninsula niemal od razu stał się ważnym obiektem londyńskiej sceny hotelowej. Na wyróżnienie zasługuje tu zwłaszcza bogate wyposażenie pokoi, a także znakomite zaplecze gastronomiczne, z którego warto skorzystać nawet gdy nie jesteśmy hotelowymi gośćmi. *Hannah Brandler*

KONTAKT

1 Grosvenor Place, Londyn SW1X 7HJ;
020 3959 2888; peninsula.com

CENA

Elastyczna stawka za pobyt w środku tygodnia w pokoju Grand Premier Park zaczyna się od 1900 funtów (ok. 9500 zł) z noc.

APARTAMENTY
NOWY MARYSIN VII

APM
DEVELOPMENT

TWÓJ PRZYSTANEK DO KOMFORTOWEGO ŻYCIA W SERCU WAWRA.

Odkryj miejsce, gdzie harmonia życia miejskiego łączy się z bliskością natury.

☎ 22 847 91 86, 22 847 91 84

✉ sprzedaz@apm-development.pl

TRIED AND TESTED

Najlepsze kosmetyki na lato

FRUIT BABIES BESTSELLERS KIT

Idealny zestaw dla osób często podróżujących na bazie owoców i awokado. Formuła bogata w antyoksydanty łączy je ze składnikami aktywnymi. To absolutny bestseller Sephory tego lata; GLOW RECIPE, [sephora.pl](https://www.sephora.pl)

HYALURONIC MARINE

Multifunkcyjne serum do twarzy, rozjaśniające i nawilżające. Ujednolica cerę i wygładza ją. Idealny na lato odcień Sun Glow jest półtransparentny i pasuje do różnych rodzajów skóry. Jego formuła została wzbogacona przez niacynamid; GLOW RECIPE, [sephora.pl](https://www.sephora.pl)

ATOMIC SHAKE LIP LACQUER

W jaki sposób perfekcyjnie pomalować usta? Ułatwi nam to płynna, mieniąca się szminka, supertrwała i dająca idealne wykończenie; HAUS LAB LADY GAGA, [sephora.pl](https://www.sephora.pl)

BIO-RADIANT GEL-POWDER HIGHLIGHTER

Innowacyjny wegański puder bogaty w składniki pielęgnacyjne. Wnika w skórę, aby nadać jej promienny blask. Wyróżnia go lekka formuła z dopasowaną mieszanką wielowymiarowych peretek i drobnych pigmentów. Nie zawiera talku; HAUS LAB LADY GAGA, [sephora.pl](https://www.sephora.pl)

WATERMELON GLOW NIACINAMIDE HUE DROPS SERUM

Pielęgnacja na noc wzbogacona o kompleks Phyto-Retinol Blend redukująca zmarszczki i nawilżająca skórę. Formuła zawiera retinol, bakuchiol, rambutan i kwas ferulowy, które nie powodują podrażnień, tylko poprawiają gęstość i jędrność skóry; Dr DENNIS GROSS, [sephora.pl](https://www.sephora.pl)

ADVANCED RETINOL + FERULIC

Nareszcie dostępne w Polsce! Kultowe kosmetyki, które mają na swojej półce Rosie Huntington-Whiteley i Lily Aldrige. Lekki, nawilżający krem z kwasem hialuronowym i nawilżające serum wygładzające skórę. Idealny zestaw na noc; Dr DENNIS GROSS, [sephora.pl](https://www.sephora.pl)

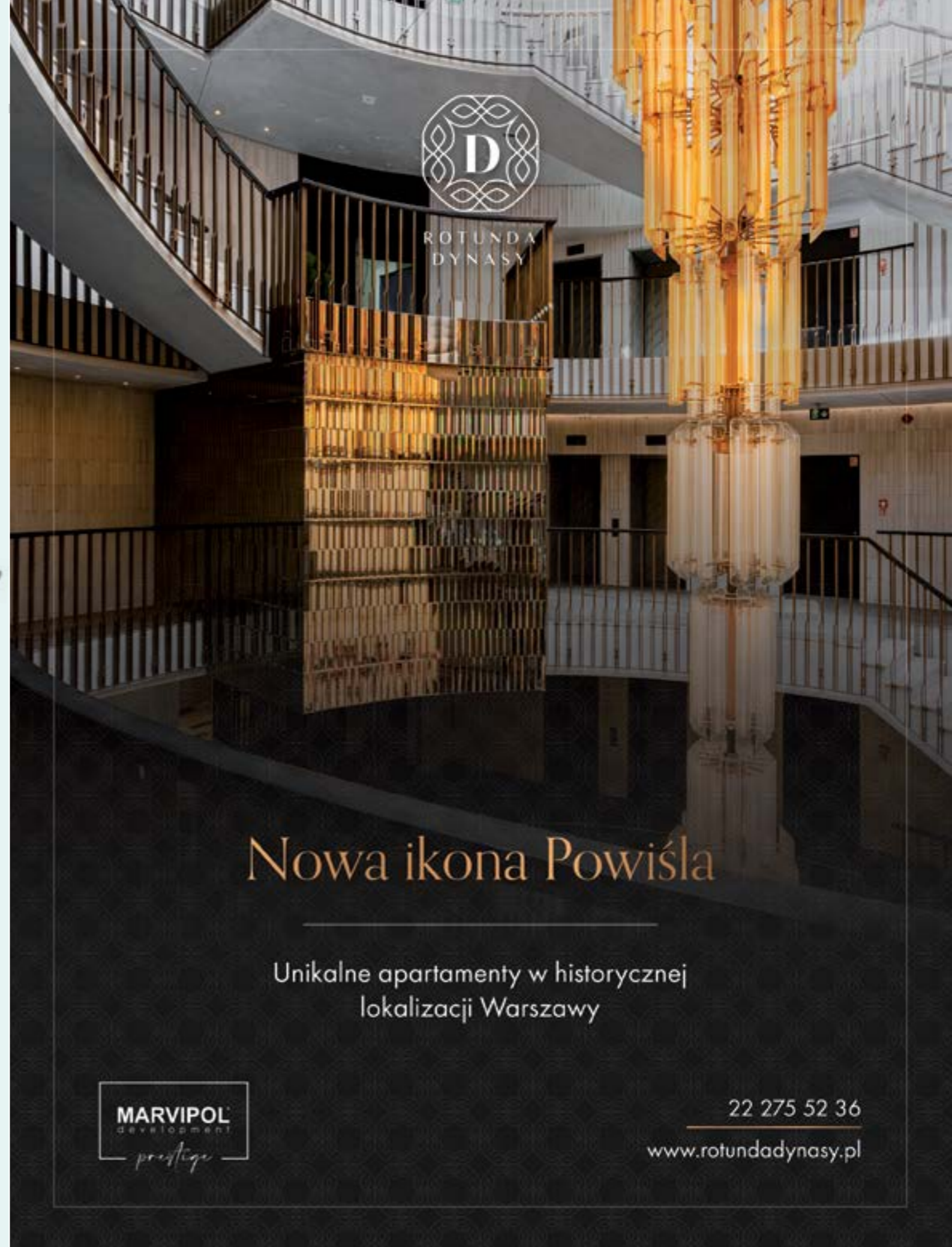
OPTIC INTENSITY ECO PENCIL

Wegański, kremowy eyeliner z żelowym efektem, pozostawiający intensywny mocno napigmentowany i trwały kolor. Konsystencja jest niezwykle przyjemna i łatwa do nakładania. Absolutny hit tego lata! HAUS LAB LADY GAGA, [sephora.pl](https://www.sephora.pl)

BIO-BLURRING LOOSE SETTING POWDER

Idealny na lato puder bez talku, matujący, a jednocześnie rozświetlający i utrwalający. Łagodzi i pielęgnuje skórę, maskuje niedoskonałości, poprawia trwałość makijażu. Dobrze wnika w skórę i poprawia cerę przy każdym pociągnięciu; HAUS LAB LADY GAGA, [sephora.pl](https://www.sephora.pl)

Nowa ikona Powiśla

Unikalne apartamenty w historycznej lokalizacji Warszawy

22 275 52 36

www.rotundadynasy.pl

DISCOVER POLAND WITH DISCOVERY TRAVEL

Konferencje i wyjazdy motywacyjne w Polsce
Imprezy integracyjne
Rezerwacje hotelowe

tel. +48 22 455 38 15
m.polawski@discovery.pl
www.timeforpoland.pl

Podróż ze smakiem

Polskie Linie Lotnicze LOT pokazują, że lot samolotem to nie tylko przemieszczanie się pomiędzy destynacjami. To zdecydowanie coś więcej. To także podróż ze smakiem i doświadczanie kulinarnych przygód. Polskie Linie Lotnicze LOT wyznaczają standardy, dbając nie tylko o komfort podróży, ale również o różnorodność żywieniową swoich pasażerów.

WYBIERZ MENU NA POKŁADZIE

Stosujesz dietę wegetariańską? Wykluczasz gluten lub ograniczasz cukier? A może chcesz zamówić danie odpowiednie dla dziecka? Polskie Linie Lotnicze LOT dbają o Twój komfort żywieniowy na swoich gościnnych pokładach.

Z PLL LOT masz wybór diet specjalnych ze względu na restrykcje:

- religijne (dieta odpowiednia dla wyznawców hinduizmu, dżinizmu, judaizmu i islamu),
- wiekowe (dania dla najmłodszych dzieci) w postaci musu i delikatnie przyrządzonych potraw o stałej konsystencji,
- zdrowotne – dieta dla diabetyków, alergików.

WEGAŃSKIE EL DORADO

Dla osób preferujących diety roślinną Polskie Linie Lotnicze LOT oferują szeroki wybór dań wegańskich i wegetariańskich, które nie tylko zaspokoją ich potrzeby żywieniowe, ale także dostarczą niezapomnianych doznań smakowych. Dla osób o szczególnych restrykcjach zdrowotnych, narodowy przewoźnik oferuje specjalne posiłki do-

Polskie Linie Lotnicze LOT dbają o Twój komfort żywieniowy na swoich gościnnych pokładach. Pasażerowie mogą złożyć zamówienie w LOT Contact Center, na stronie lot.com dzięki funkcji *Zarządzaj rezerwacją* lub w biurach sprzedaży LOT

stosowane do ich potrzeb. Bezglutenowe opcje, dania niskokaloryczne czy menu dla diabetyków – to tylko niektóre z możliwości, które zapewniają komfortowe podróżowanie każdemu pasażerowi. Z kolei pasażerowie o specjalnych wymaganiach żywieniowych związanych z wyznaczeniami religijnymi, mogą być pewni, że ich potrzeby zostaną w pełni zaspokojone na pokładach Polskich Linii Lotniczych LOT.

TO, CO LUBISZ NAJBARDZIEJ!

Narodowy przewoźnik oferuje także posiłek dostosowany do indywidualnych potrzeb żywieniowych (SPML) – skomponowany bez dwóch wybranych przez pasażera alergenów.

Serwis posiłków specjalnych jest dostępny we wszystkich klasach serwisowych podczas lotów długodystansowych, w LOT Business Class na lotach

krótkodystansowych oraz w LOT Premium Economy na lotach średniodystansowych (Astana, Taszkent, Dubaj i Rijad). Pasażerowie mają możliwość bezpłatnej wymiany standardowego posiłku na posiłek specjalny.

Polskie Linie Lotnicze LOT nie tylko zapewniają bezpieczną i komfortową podróż, ale także oferują bogactwo kulinarnych doświadczeń na swoich pokładach. Dzięki zróżnicowanej ofercie dań, każdy pasażer może cieszyć się wysmienitymi posiłkami, spełniającymi jego preferencje żywieniowe oraz wszelkie restrykcje czy potrzeby zdrowotne.

Pasażerowie mogą złożyć zamówienie w LOT Contact Center, na stronie lot.com dzięki funkcji *Zarządzaj rezerwacją* lub w biurach sprzedaży LOT. Chęć skorzystania z usługi należy zgłosić nie później niż 24/48 godzin przed planowanym odlotem; lot.com ■

Lato zaczyna się w Splicie

To długie pod względem wielkości miasto Chorwacji i stolica Dalmacji, położone nad brzegiem Morza Adriatyckiego, ma wiele do zaoferowania.

Znany ze swojej tętniącej życiem kultury, bogactwa historycznego i śródziemnomorskiego uroku Split chętnie gości latem turystów z całego świata. To miasto o niezwykłej urodzie, znane z połączenia tradycyjnego uroku i nowoczesnego stylu życia. Split ma bogatą historię sięgającą czasów rzymskich. Cesarz Dioklecjan postanowił wybudować tu, nad brzegiem morza swój letni pałac, który do dziś jest jednym z najlepiej zachowanych zabytków rzymskich na świecie.

PAŁAC I PROMENADA

Pałac zbudowany dla cesarza Dioklecjana na przełomie III i IV wieku naszej ery, to serce Splitu i obowiązkowy punkt zwiedzania. Zajmuje połowę położonej nad samym morzem starówki i jest jed-

To miasto o niezwykłej urodzie, znane z połączenia tradycyjnego uroku i nowoczesnego stylu życia.

nocześnie centrum miasta. W murach pałacu znajdują się liczne sklepy i apartamenty, co czyni go żywym zabytkiem. Nic dziwnego, że został wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Riva, czyli dusza Splitu, to centralna promenada miejska. Otoczona palmami i zabytkową architekturą, jest idealnym miejscem na spokojny spacer, popijanie kawy lub delektowanie się lokalną kuchnią opartą na świeżych owocach morza i najlepszej jakości mięsie.

WZGÓRZE I FESTIWALE

Wzgórze Marjan jest kolejnym symbolem Splitu. To zalesiony park, z którego widać panoramę całego miasta, dzięki czemu jest popularnym miejscem do spacerów, joggingu, jazdy na rowerze

i wspinaczki. Na wzgórzu znajdują się również średniowieczne kapliczki i sanktuaria pustelnicze.

Gwarny, wesoły Split jest domem dla wydarzeń kulturalnych i festiwali przez cały rok. Szczególnie popularne są: Split Summer Festival – coroczne święto opery, teatru i tańca, a także Ultra Europe Festival – jeden z największych europejskich festiwali muzyki elektronicznej. Ważną imprezą jest również Śródziemnomorski Festiwal Filmowy w Splicie.

SAMOLOTEM NAD MORZE

W sezonie letnim, który potrwa do 23 października PLL LOT operują na trasie Warszawa-Split trzy razy w tygodniu: w poniedziałki, środy i niedziele. Rejs do Splitu trwa niespełna dwie godziny, a powrotny, do Warszawy – jest o pół godziny krótszy. Rejsy do Splitu: LO575 (poniedziałki o 14.25, środy o 14.10, niedziele o 11.15). Rejsy do Warszawy: LO576 (poniedziałki o 17.10, środy o 16.55, niedziele o 14.05). ■

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

businesstraveller.pl

POLISH AIRLINES

LOT

A STAR ALLIANCE MEMBER

Pyszne jedzenie w samolocie, lunchbox na zawsze

Poznaj nowy posiłek w naszej ofercie dla najmłodszych pasażerów na lotach krótkodystansowych!

W układaniu menu brali udział eksperci oraz dzieci, więc jest ono nie tylko zdrowe i pożywne, ale też odpowiada dziecięcym gustom. Zawiera kanapkę z kurczakiem, sałatkę, owoce i deser.

Całość podana jest w lunchboxie Mepal, który jest łatwy w czyszczeniu oraz wyposażony w funkcjonalne przegródki i zamknięcie. Dzięki temu łatwo dopasowuje się do wyobraźni dzieci i doskonale sprawdzi się przy wszystkich kolejnych wyprawach. Zmieści zarówno przekąski na wycieczkę w góry lub do lasu, jak i drugie śniadanie do szkoły lub przedszkola.

Zamówienie można składać już przy zakupie biletu, ale nie później niż 24 h przed podróżą. Oferta jest płatna. Informacje na lot.com: Zarządzaj rezerwacją lub w LOT Contact Center.

Polskie Linie Lotnicze LOT | Ważne, z kim podróżujesz

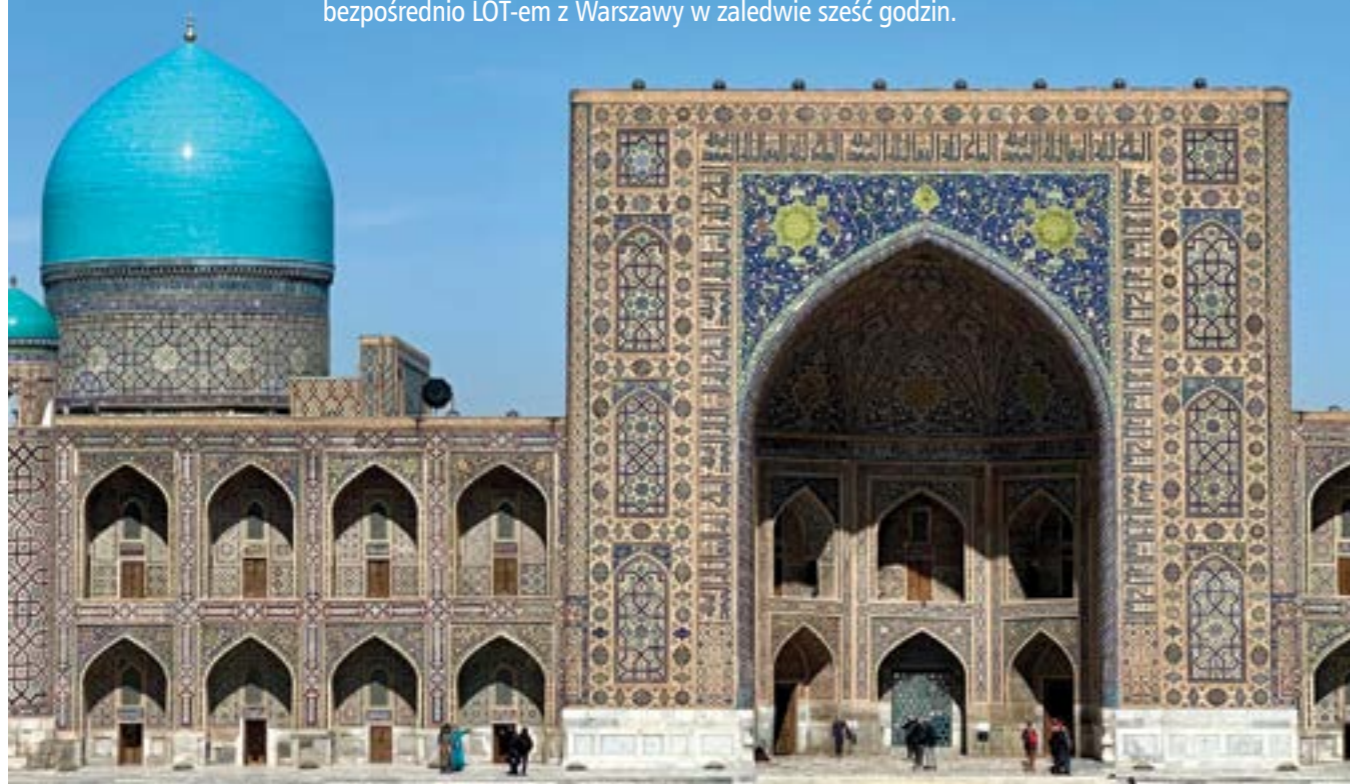
LOT ♥ **DZIECI**

SAMARKANDA

TEKST MARZENA MRÓZ

Turkusowe kopuły tego zadziwiającego miasta widać z daleka. Do Samarkandy, symbolu Azji Centralnej, z Taszcentu można dojechać pociągiem w niespełna dwie godziny. A do stolicy Uzbekistanu dolecimy bezpośrednio LOT-em z Warszawy w zaledwie sześć godzin.

To owiane tajemnicą, niezwykle fotogeniczne miasto Jedwabnego Szlaku powstało w VI w p.n.e. Przeżywając wzloty i upadki, zachwyca burzliwą historią, w której występuje zarówno sam Aleksander Wielki, jak i narodowy bohater Uzbeków – Timur, który przywrócił Samarkandzie dawną świetność, odbudował imponujące medresy i zainteresował świat tym błękitnym miastem, dawniej otoczonym ze wszystkich stron przez pustynię. Kiedyś centrum kultury, sztuki i nauki, od razu przywodzi na myśl scenę z „Baśni tysiąca i jeden nocy”. W 2001 roku miasto zostało wpisane na listę zabytków światowego dziedzictwa UNESCO.

1 Plac Registan

Zwiedzanie rozpoczęłam od gigantycznego Placu Registan, położonego w samym sercu miasta. Otaczają go trzy medresy, budynki dawnych teologicznych szkół muzułmańskich: Ulug Bega, Szir Dar oraz Tillja Kari. Są ozdobione kolorowymi kaffami na których dominuje błękit, zieleń oraz kolor piasku. Musiały robić wielkie wrażenie na podróżnych odwiedzających to miejsce kilka wieków temu, pewnie nie mniejsze niż dziś. Stałam na otoczonej barierkami przestrzeni zauroczona, pod wielkim wrażeniem rozmachu, z jakim budowle otaczające plac zostały zaprojektowane i wykonane. I pomyśleć, że niemal

wszystkie z nich zostały zburzone, a następnie z wielką precyzją odbudowane.

2 Meczet Bibi Chanum

Trudno oderwać wzrok od wzniesionego w XIV wieku, wysokiego na 44 metry i zwieńczonego turkusową kopułą meczetu Bibi Chanum. Przypomina romantyczny miraż, idealnie wpisując się w nasze wyobrażenia o podróży przez Jedwabny Szlak. Meczet upamiętnia zmarłą żonę Timura Wielkiego. Według legendy pod nieobecność męża nadzorowała ona budowę świątyni. Główny architekt zapalał do władczyni uczuciem i odmówił dokończenia prac, chyba że zgodzi się ona na jeden poca-

łunek. Małżonka Timura wyraziła zgodę, jednak pocałunek pozostawił ślad na jej policzku. Timur po powrocie zauważył to, kazał zgładzić zalotnika-architekta, a pięknej żonie nakazał zakrywanie twarzy.

3 Mauzoleum Gur-i Mir

Powstało na początku XIV wieku. To miejsce spoczynku wybitnego władcy, za którego uważany jest Timur, a także jego synów i wnuków. Może rzeczywiście przypomina w nastroju słynny Taj Mahal, jednak kolory i kształty tego obiektu zdecydowanie wpisują go na listę najważniejszych zabytków Azji Centralnej, z wszystkimi charakterystycznymi dla tej części świata elementami.

4 Obserwatorium Ulug Bega

Ulug Beg był wnukiem Timura Wielkiego. W odróżnieniu od sławnego

dziadka, nie zapisał się on w historii militarnymi podbojami, choć jego droga jest naznaczona licznymi konfliktami zbrojnymi. Doskonale wykształcony monarcha władał czterema językami, pisał wiersze, interesował się medycyną. Jednak tym, co poruszało go najbardziej, były matematyka, fizyka i astronomia. To dzięki jego pasji wzniesiono w Samarkandzie największe obserwatorium astronomiczne ówczesnego świata. Gigantyczny budynek o średnicy czterdziestu i wysokości trzydziestu metrów stał się miejscem niezwykłych odkryć i obliczeń, które przez kolejne setki lat wpływały na rozwój światowej astronomii.

5 Bazas Siab

Będąc w Samarkandzie, nie można ominąć tego pełnego kolorów i zapa-

chów miejsca, położonego blisko meczetu Bibi-Chanum. Na bazarze Siab można kupić ręcznie malowane misy i talerze, ubrania w egzotyczne wzory, a także największe przysmaki Uzbekistanu, a należą do nich: rodzynki ze świeżymi jeszcze ogonkami, wędzone morele, owoce granatu, arbuzy, daktyle i kiszonki. Można napić się tam herbaty z ziół rosnących na zboczach gór Tien-szan, a także zjeść uzbeki przysmak za jaki uchodzi pilaw.

W błękitnej Samarkandzie warto spędzić co najmniej dwa dni. Trzeba pochodzić po mieście swoimi ścieżkami, wrócić do ulubionych nastrojowych budowli, które wyglądają inaczej o różnych porach dnia. Po prostu pobyt w tym niezwykłym mieście zwanym Rzymem Wschodu, które niewątpliwie zauroczy każdego. ■

Przełęcz w Nepalu

Dziesiąta edycja międzynarodowego konkursu na najlepszego fotografa pejzażu (Landscape Photographer of the Year) przyciągnęła ponad 4000 zgłoszeń zarówno od profesjonalnych fotografów, jak i amatorów z całego świata. Wśród 101 najlepszych ujęć znalazło się to autorstwa Ruxuana Hou, przedstawiające postrzępione sople otaczające przełęcz Renjo La w Nepalu, na tle himalajskiego krajobrazu. Każdego roku organizatorzy konkursu publikują „101 najlepszych” zdjęć w specjalnym albumie. Kwalifikują się do niego prace, które uzyskały co najmniej 85,4 procent punktów od wszystkich jurorów. Album można zamówić i obejrzeć na stronie internationallandscapephotographer.com.

RUXUAN HO / 10TH INTERNATIONAL LANDSCAPE PHOTOGRAPHER OF THE YEAR

businessstraveller.pl

ICON ^{OF} THE SEAS

ZDEFINIUJ PRZYGODĘ NA NOWO

REJSY JUŻ W SPRZEDAŻY

SUBARU SOLTERRA

ELEKTRYCZNY SUV 4x4

teraz za **198 048,78 zł***

lub w atrakcyjnych ratach od **1395,62 zł netto miesięcznie****

Zapytaj o ofertę dealera Subaru. Listę autoryzowanych salonów Subaru znajdziesz pod adresem: dealerzy.subaru.pl

*Realna cena nabycia przez podmiot będący podatnikiem VAT bez udziału finansowania zewnętrznego po odliczeniu 50% VAT. Dotyczy modeli z rocznika 2023 w najwyższej wersji wyposażenia. Liczba samochodów ograniczona.

**Powyższą kalkulację przygotowano dla samochodu o wartości 200 325,20 zł netto, umowy zawieranej na 47 miesięcy, przy 45% wpłacie własnej, w oparciu o stałą stawkę 9,44%, wyznaczoną na dzień 4.04.2024 r. Wartości opłat należy powiększyć o podatek VAT wg aktualnej stawki.

Propozycja nie jest ofertą w rozumieniu kodeksu cywilnego i może ulec zmianie.

SUBARU

SUBARU
ZALECA
PRODUKTY

warta.

